

4 МАЯ 2010 г. АЎТОРАК № 84 (26692)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

У БЕЛАРУСІ ПЕНСІЯНЕРАМ З 1 МАЯ ПА 30 ВЕРАСІЯ ПРАДАСТАЎЛЕНА СКІДКА 50 ПРАЦЭНТАЎ НА ПРАЕЗД У ПРЫГАРАДНЫМ ТРАНСПАРЦЕ

Адпаведны ўказ № 204 «Аб дзяржаўнай падтрымцы пенсіянераў» Аляксандр Лукашэнка падпісаў 30 красавіка.

Згодна з дакументам грамадзянам, якія дасягнулі пенсійнага ўзросту (мужчыны — 60 гадоў, жанчыны — 55 гадоў), прадастаўлена права на 50-працэнтную скидку з кошту праезду на чыгуначным, водным і аўтамабільным пасажырскім транспарце агульнага карыстання рэгулярных прыгарадных зносінаў (акрамя таксі) на перыяд сезонных сельскагаспадарчых работ з 1 мая па 30 верасня 2010 года.

БЕЛАРУСЬ ГАТОВА ДА ПРАВЯДЗЕННЯ ПАРАДА Ў ДЗЕНЬ ПЕРАМОГУ

Пра гэта Прэзідэнт Беларусі Аляксандру Лукашэнку 3 мая даляжыў дзяржаўны сакратар Савета Бяспекі Леанід Мальцаў. Учора ў Мінску прайшла генеральная рэпетыцыя парада. Акрамя таго, па адным парадным разліку адбыло ў Маскву і Кіеву для ўдзелу ў параде 9 Мая. Леанід Мальцаў даляжыў Прэзідэнту, што яго даручэнне дастойна правесці парад у Беларусі будзе выканана.

У час дакладу ў цэнтры увагі знаходзіліся пытанні выканання Дырэктывы №1 у першым квартале 2010 года, а таксама задачы забеспячэння нацыянальнай бяспекі краіны ў сучасных умовах.

Як было даложана Прэзідэнту, вынікі работы ў першым квартале паказваюць значнае зніжэнне ўзроўню злачыннасці ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года. Увесь 2009 год таксама назіралася такая станоўчая тэндэнцыя. Зніжэнне ўзроўню злачыннасці назіраецца як па цяжкіх, асабліва цяжкіх злачынствах, забойствах, так і па дарожна-транспартных злачынствах, у тым ліку са смяротным канцом. На думку Леаніда Мальцава, неабходна прымаць усё меры для замацавання гэтай тэндэнцыі. Ён таксама са шкадаваннем заўважыў, што па-ранейшаму актуальнай застаецца праблема гібелі людзей на пажарах. Яе папярэджанню таксама будзе нададзена павышаная ўвага.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ЗА ВЫХАВАННЕ ПЯЦІ І БОЛЬШ ДЗЯЦЕЙ 42 ЖАНЧЫНЫ БЕЛАРУСІ УЗНАГОРДЖАНЫ ОРДЭНАМ МАЦІ

Прэзідэнт Беларусі сваім указам узнагародзіў 42 шматдзетныя жанчыны Брэсцкай, Гомельскай, Магілёўскай абласцей і Мінскага ордэна Маці.

Так, за нараджэнне і выхаванне пяці і больш дзяцей ордэна Маці ўдастоены работніца КУВБП «Брэстжылбуд» Лілія Навумік, тэрмапрацоўшчыца швейных вырабаў ААТ «Жлобінская швейная фабрыка» Вікторыя Грыгор'ева, работніца КВУП «Слаўгарадскі харчавік» Любоў Шапавалава, выхавальніца мінскага дзіцячага яслі-сада № 335 Алена Макаўс і іншыя шматдзетныя маці.

З 1 МАЯ ПРАІНДЭКСАВАНЫЯ МІНІМАЛЬНЫЯ ПЕНСІІ І ДЗІЦЯЧЫЯ ДАПАМОГІ

Як паведамлілі карэспандэнту «Звязды» ў Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны, у Беларусі вызначаны новыя памер бюджэту працятковага мінімуму — цяпер у разліку на кожнага члена сям'і з 4 чалавек ён складае 266.230 рублёў.

У сувязі са змяненнем бюджэту працятковага мінімуму з 1 мая робіцца індэксацыя мінімальнага і сацыяльных пенсій, пенсійных надбавак і павышэнняў, а таксама пераразлік дзіцячых дапамог. У прыватнасці, аднаразовая дапамога пры нараджэнні першага дзіцяці цяпер складае 1 млн 331,1 тыс., аднаразовая дапамога пры нараджэнні другога і наступных дзяцей — 1 млн 863,6 тыс. рублёў. Аднаразовая зааховальная дапамога жанчынам, якія сталі на ўлік у дзяржаўны медыцынскі ўстановах да 12-тыднёвага тэрміну цяжарнасці, адпавядае 266.230 рублям. Такім жа будзе і «стандартны» памер штомесячнай дапамогі на дзяцей ва ўзросце да 3 гадоў. Што да «базавай» дапамогі на дзяцей ва ўзросце больш за 3 гады, то яна вызначана ў 79.870 рублёў. Прычым варта заўважыць: права на дапамогу на дзяцей ва ўзросце больш за 3 гады дае суккупны даход на кожнага члена сям'і ніжэй за адзнаку 150.042 рублі ў месяц. Пры даходзе ж ніжэй за 200.056 рублёў на чалавека ў месяц такая дапамога можа выплачвацца ў 50-працэнтным памеры.

Між тым, адзначылі ў міністэрстве, у сувязі з пераразлікам бюджэту працятковага мінімуму змяняецца і гранічная планка даходаў, якія дае права на адразу сацыяльную дапамогу. З 1 мая штомесячная адразу сацыяльная дапамога можа выплачвацца пры даходзе менш за 266.230, а аднаразовая дапамога — пры даходзе менш за 399.345 рублёў на чалавека ў месяц.

Сяргей ГРЫБ.

МІЛЫЯ МІЛАШАВІЧЫ

Пры пад'ездзе да вёскі лаўлю сябе на думцы: якая мілагучная ў яе назва! Ад слова — мілае. Мілае — значыць любяе. Адкуль яно ўзялося? Магчыма, ад месцазнаходжання — наймілейшага за іншыя куткі на лясных абшарах Лельчыцкага раёна і на палескай амазонцы — рацэ Убарць. Археалагічны помнікі — курганы, стаянкі і селішчы, якіх каля Мілашавічаў больш чым дзе, сцяраджаюць, што далёкія прашчыры (часоў неаліту, жалезнага і бронзавага вякоў) спраўды аблюбавалі гэтае месца. І верагодней за ўсё — за хараво. Не было Кіева, Масквы і нават Палаца, а Мілашавічы ўжо існавалі. Людзі тут жылі! Не будзе перабольшаннем навуковае меркаванне, што ўзьяржжа Убарці — прарадзіма ваюючых цыгягаў, якія пасля доўгіх паходаў, вярталіся па рэках у сваё мілае прыстанішча залепваць раны і набірацца духу. Даследчыкі выявілі, што на абшарах Убарцкага Палесся, а дакладней, каля Мілашавічаў, да канца XII стагоддзя існавала паганства. Гэта сведчыць пра тое, што доўгі час краі быў схаваны ад наваколлага свету сцяноў лясоў і балот, заставаўся вольны ад знешніх абставінаў, жыў па ўласных законах, пакланяўся сваім багам. Дагэтуль вакол Мілашавічаў захоўваюцца аваяныя паданнямі камяні — «каменныя бабы». I

хоць яны схаваныя ад дапытлівых вачэй, да іх па-ранейшаму не зарэкаюць сякажыні. Затое пры пад'ездзе да вёскі, увагу штараз прыцягваюць магчымыя калоды на старых дрэвах. Нідзе ў Беларусі не сустранеш гэтак часта рысы старажытнага бортніцкага промыслу. Сённяшнія Мілашавічы — куток добра захаванага традыцыйнага пчалярства. І не толькі гэтага.

СТАР. 3

Прамая лінія

АБ СПРАВАХ САРДЭЧНЫХ
мы паверым на нашай чарговай «прамой лініі», у якой возьмуць удзел загадчык інфаркцнага аддзялення №2 10-й мінскай гарадской клінічнай балніцы Наталія Якаўлеўна ПАЛІЯЎКОВА і ўрач-кардыёлаг таго ж аддзялення Ірына Віктараўна ГРЫШЫНА. У нашых гасцей вы зможаце запытаць аб хваробах, звязаных з артарыяльным ціскам, аб тым, як папярэджваць інфаркты і інсульты, аб лячэнні гэтых паталогій і рэабілітацыі пасля іх.

«Прамая лінія» адбудзецца 11 мая, у аўторак, з 16.00 да 17.30 па нумарах 8 (017) 292 38 92 і 292 38 21. Папярэднія пытанні можна пакінуць па нумарах 8 (017) 287 18 29 і 287 18 36.

ОАО «Брестский комбинат строительных материалов» СООБЩАЕТ, ЧТО 14 МАЯ 2010 ГОДА СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ.

Повестка дня:
1. О реализации преимущественного права на приобретение акций ОАО «Брестский комбинат строительных материалов» согласно Декрету Президента Республики Беларусь от 26 июня 2009 года № 8.
Собрание будет проводиться по адресу: г. Брест, ул. Московская, 360, актовый зал.
Начало собрания в 16.30 час.
Регистрация с 12.00 час. до 16.00 час.
Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность. УНП 200295903

ХРОНИКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПЕРШАМАЙСКІЯ АКЦЫІ У ЕўРОПЕ СКОНЧЫЛІСЯ СУТКЕННЯМІ З ПАЛІЦЫЯЙ

Прысвячэння 1 Мая дэманстрацыі ў краінах Еўропы скончыліся ў шэрагу выпадках беспарадкамі і суткэннямі з паліцыяй. У Грэцыі, якая перажывае востры крызіс, пратэсты былі прысвячэння меркаванаму ўзмацненню жорсткасці бюджэтнай палітыкі ўрада пад ціскам МВФ і Еўрасаюза. Пратэстанты крычалі «Не — хунце МВФ!» і «Рукі прач ад нашых працоў!».

Паліцыя давялося ўжыць слязісты газ, каб рассяець групу дэманстрантаў, якая прарывалася да будынка парламента. Падчас беспарадкаў, якія ўчынілі левыя і правыя радыкалы на першамайскіх дэманстрацыях у Берліне і Гамбургу, пацярпела каля 130 паліцыяўскіх, паведамляе Spiegel. У Берліне каля 600 прыхільнікаў левардыкальных рухаў закідалі ахоўнікаў правапарадку бутэлькамі з запальнай сумессю і камянямі, а таксама ўчынілі некалькі падпалаў і разбілі паліцыяўскія машыны. З абодвух бакоў ёсць пацярпелыя, прычым адзін паліцыянт быў шпіталізаваны ў цяжкім стане. Тым не менш сенатар унутраных спраў Берліна Эрхарт Кертгін расцаніў тое, што адбылося, «станчоўца», адзначыўшы, што ў мінулым годзе колькасць паліцыяўскіх, пацярпелых у суткэннях з маніфэстантамі, была значна большай — каля 500 чалавек.

Колькасць мітынгуючых у розных гарадах Францыі наблізілася да 300 тысяч. Яны выкалі заахвочанасць з нагоды пенсійнай рэформы, якая рыхтуецца, і росту беспрацоўя. Тым часам у італьянскай Рэзарна прайшла дэманстрацыя пад эгідай прафсаюзаў, якія запатрабавалі ад урада стварэння новай працоўнай месцы і абараніць імігрантаў ад эксплуатацыі.

Аднак не ўсе першамайскія мерапрыемствы былі звязаныя з гвалтам і абурэнскай працаўніцкай. Так, на адной з плошчак Стамбула каля 100 тысяч працоўных віншавалі адзін аднаго і скандавалі «Жыве Першамай!». Гэта была першая дазволена дэманстрацыя з 1 Мая з канца 1970-х гадоў, калі невядомыя на масавым мерапрыемстве забілі некалькі дзясяткаў чалавек.

10 мая ў паліклініках — «субота», а 15 мая — працоўны дзень

У сувязі з пераносам у краіне працоўнага дня з панядзелка 10 мая на суботу 15 мая былі ўнесены змяненні і ў графік работы арганізацый аховы здароўя.

Як паведамляе прэс-служба галоўнага медыцынскага ведамства нашай краіны, 8 мая ўсе арганізацыі аховы здароўя будуць працаваць па суботнім графіку работы. 9 мая будзе дзейнічаць святочны графік работы. 10 мая балнічныя арганізацыі, якія маюць стацыянарныя ложкаў, працуюць па графіку рабочага дня, а амбулаторна-паліклінічныя арганізацыі — па графіку работы ў суботу. 15 мая балнічныя арганізацыі будуць працаваць па суботнім графіку, а амбулаторна-паліклінічныя арганізацыі — па графіку рабочага дня.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПУЦІН І КАДЫРАЎ ПРЫЗНАНЫЯ ГАЛОЎНЫМІ РАСІЙСКИМІ «ГАНЦЕЛЯМІ СВАБОДЫ СЛОВА»

Прэм'ер-міністр Расіі Уладзімір Пуцін і прэзідэнт Чачні Рамзан Кадыраў патрапілі ў спіс з 40 «ганцеляў свабоды слова», апублікаваны праваабарончай арганізацыяй «Рэпартэры без межаў» з нагоды Сусветнага дня свабоды друку.

«Яны ўплывовыя, небяспечныя, жорсткія і стаяць сабе вышэй за закон», — прыводзіць словы паведамлення ВВС.

У МЕКСІКАНСКІМ ЗАЛІВЕ — «БЕСПРАЭДЗІТНАЯ ЭКАЛАГІЧНАЯ КАТАСТРАФА»

Кампанія ВР у панядзелак выпусціла камоніке, у якім паабяцала аплаціць усе выдаткі, неабходныя для ліквідацыі разліву нафты ў Мексіканскім заліве, паведамляе France Press.

Прадстаўнікі ВР пакуль не назвалі суму, якую гатовыя вылучыць на ліквідацыю наступстваў разліву нафты. У камоніке ўдакладняецца, што кампанія гатовая аплаціць не толькі выдаткі на ачыстку, але і запаліць за прычыненую шкоду, за страты, якія панеслі якія-небудзь асобы ці арганізацыі ў выніку разліву нафты. Як паведамляюць СМІ са спасылкай на страхавую кампанію Jurepiter, ад ліквідацыі наступстваў катастрофы ў Мексіканскім заліве з-за ЧП на Deepwater Horizon спатрабіцца 4,6 мільярд даляраў. У той жа час расійскі экалаг Аляксей Яблаў лічыць, што шкода можа склацца да 20 мільярд даляраў.

Нафтавая платформа кампаніі ВР з-за няспраўнасці абсталявання затанула 22 красавіка пасля 36-гадзіннага пажару. У выніку аварыі загінулі 11 чалавек. Паводле звестак мексіканскіх экалагаў, са зробленых свідравін на дне Мексіканскага заліва працягвае вылівацца да мільяна літраў нафты ў суткі.

Прэзідэнт ЗША Барак Абама падчас сваёй візіту ў Луізіяну назваў учэчку нафты «патэнцыйнае беспэспрэчнае экалагічнае катастрофа».

Аляксандра Уладзіміраў

Месца сустрэчы — выстава «СМІ ў Беларусі 2010»

Сёння ў 12.00 у сталічным НВЦ «БелЭКСПА» адбудзецца ўрачыстае адкрыццё XIV Міжнароднай спецыялізаванай выставы «СМІ ў Беларусі». Больш за 600 экспанентаў будуць знаёміць наведвальнікаў з інфармацыяй — Расіі, Украіны, Латвіі, Польшчы, Літвы, Індыі, Кітая і Кубы.

Калі вас цікавіць, як працуюць тэлебачанне, радыё, інтэрнэт-СМІ ці як выдаюцца газеты ды часопісы, тады абавязкова прыходзьце на выставу. Прэзентацыі стэндаў удзельнікаў, творчыя сустрэчы, выступленні музычных калектываў, майстар-класы чакаюць вас кожны дзень з 4 па 7 мая.

Газета «Звязда» традыцыйна бярэ актыўны ўдзел у гэтым мерапрыемстве. І сёлета мы запрашаем ветэранаў, сяброў, чытачоў і падпісчыкаў на наш стэнд, дзе вы зможаце задаць пытанні работнікам газеты, пакінуць свае прапановы, атрымаць ад нас невялікі сувенір і нават пачаставацца на палявой

Таццяна ПРУС.

«Міс Беларусь-2010» Людміла ЯКІМОВІЧ:

«ТЫТУЛ ТРЭБА АПРАЎДАВАЦЬ!»

АПОШНІ ДЗЕНЬ красавіка як быццам быў адмыслова створаны для правядзення Афіналу конкурсу прыгажосці «Міс Беларусь»: пры такім багацці цягла і святла, якое выдалася ў мінулы пятніцу, усё фарбы ў момант сталі больш яркімі, кветкі — пахкімі, а дзяўчаты — сімпатычнымі. Таму і ад фінальнага шоу — выбару новай каралевы прыгажосці — публіка чакала чаго-небудзь гэтага. І дачакалася! Чатыры дзёны конкурсантак — у «форме» Нацыянальнай школы прыгажосці, у нацыянальных касцюмах, у купальніках і, нарэшце, у вярчэнні ўборах ад Юдашкіна, — музычным распорядкам які беларускіх артыстаў, так і запрошаных гасцей — Сяргея Лазарава, Dr Alban, F.Y.R. David, гурта «Чынгісан», шведскага піяніста і кампазітара Роберта Уэлса, — высокая канцэнтрацыя прыгажосці не толькі на сцэне, але і ў журы (у судзейскую калегію ўвайшлі адразу чатыры вельмі розныя прыгажуні — «Міс Інтэрнэнталь-2009» Анелі Кузнэцара з Венесуэлы, «Міс Беларусь-2008» Вольга Хіжынькова, «Міс Фота-2006» Вольга Багатырчыч, нарэшце, дырэктар Нацыянальнай школы прыгажосці Вольга Сярожнічэва)...

Усё гэта задавала адпаведны настрой, а ўручэнне пражэктаў тытулаў «Міс Дружба» — мінчанкі Вікторыі Рахавіч, «Міс Дабрачыннасць» — Аліне Пятлычкіч з Гомеля і «Міс глядацкіх сімпатый» — Марыне Казека з Беразіно — толькі ўзмацняла інтрыгу, какому ж дастанецца галоўны тытул і карона з бела-лагічнага выніку шоу, і усё ж ён стася нечаканым — прычым найперш, здаецца, для самой новаабранай «Міс Беларусь-2010» Людмілы Якімовіч з Гродна, якая не хава-ла разгубленасці і слёз шчасця. «Да фіналу ў мяне ўжо быў адзін тытул — «Міс Фота», і я нават не марыла, што да гэтай узнагароды дабавіцца яшчэ галоўная, — прына-налася дзяўчына пасля шоу, — Дзякуй усім, хто паверыў у мяне!».

Аляксандра Уладзіміраў

ПЕРАМОЖЦАМ — З УДЗЯЧНАСЦЮ

Дзе ветэранаў чакаюць зніжкі

МЫ ўжо ПАВЕДАМЛЯЛІ, што Міністэрства гандлю звярну-прямстваў грамадскага харчавання і бытавога абслугоўвання насельніцтва з нагоды будучага святкавання 65-й гадавіны Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне, у якім заклікала «з мэтай стварэння святочнага настрою ў ветэранаў і ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны і прыраўнаваных да іх катэгорыі грамадзян» зніжаць для ветэранаў і асобаў, што пацярпелі ад наступстваў вайны, гандлёвую надбавку, а таксама бясплатна дастаўляць тавары на дом з пад'ёмам на паверх, арганізоўваць святочныя абеды (вячэры) з музычным суправаджэннем, без платы аказваць цырульніцкія паслугі, паслугі лязняў і фатаграфіі, рамонт абутку і г.д.

Пра месцы і даты правядзення вышэйназваных мерапрыемстваў Мінгандлю прасіла паведамляць на свой электронны адрас (наіменне арганізацыі, адрас, кантакты тэлефон). Першы выкладзены на сайце міністэрства пералік такіх арганізацый гандлю і бытавога абслугоўвання насельніцтва, што вырашылі ўзяць удзел у акцыі, налічвае 103 найменні з усёй краіны. У прыватнасці, па Мінску да акцыі далучыліся пакуль 19 арганізацый. ЦУМ прапануе па 10 мая зніжкі на ўсе тавары на 10 працэнтаў, ГУМ па 9 мая — зніжкі на 65 працэнтаў на адзенне і абутак, «Гандлёвы дом «На Нямізе» па 15 мая прапануе тавары айчынай вытворчасці без гандлёвай надбавкі. Зніжкі ў памеры 10 працэнтаў на сваю прадукцыю даюць адпаведна па 20, 31 і 10 мая «Пінскі трыкатаж», «Світанак», «Камінтэрн». Толькі 9 мая зніжкі на 30 працэнтаў прапануюць сталовае №102 Заводскага раёна сталіцы, сталовае УП «Гарадскі камбінат сацыяльнага харчавання» і УП «Сталовае №104». Па 8 мая бясплатныя работы па рамоне сотовых тэлефонаў, фота-відэа- і аўдыёапаратуры (пры неабходнасці аплываецца толькі кошт дэталю) аказвае ТАА «Глорыя-ТСЦ».

На Брэстчыне ААТ «Брэсцкі ЦУМ» акцыю па зніжэнні гандлёвай надбавкі на тэхнічна складаныя тавары на 10 працэнтаў, на астатнія групы тавараў на 15 працэнтаў (з бясплатнай дастаўкай тавараў на дом) будзе праводзіць па 1 ліпеня. КУП «Маларыцкі РКБА» па 9 мая прапануе зніжкі ў памеры 20 працэнтаў на бытавыя паслугі, а 31 мая ААТ «Пінчанка — Пінск» дае зніжкі на 20 працэнтаў на мыццё бялізны, на 10 працэнтаў — на хімічны і фарбаванне.

ААТ «Віцебскія прадукты» па 9 мая бясплатна абядае даставіць харчовыя тавары на дом незалежна ад кошту заказу. ГД «Віцязь» тры мадэлі тэлевізараў і тры мадэлі DVD-прайгравальнікаў па 6 чэрвеня будзе прапановаць па спецыяльных цэнах (са зніжкай на 5—10 працэнтаў). А ААТ «Дом гандлю» абядае па 10 мая зніжэнне гандлёвай надбавкі да 66 працэнтаў на халадзільнікі і маразільнікі «Атлант», увесь асартымент мужчынскіх кашул, жаночы і мужчынскі абутак.

У Гродзенскай вобласці ІП Тамашэвіч па 9 мая будзе бясплатна аказваць фотаслугі, а УКП «Дзятлаўскі камбінат бытавога абслугоўвання» па 10 мая — бясплатныя цырульніцкія паслугі. 9 мая кавярня «Маладзевая» знізіць наценне на 20 працэнтаў, а рэстаран «Вілія» ў гэты ж дзень даць зніжкі ў памеры 50 працэнтаў.

На Міншчыне Дзяржынскае раённае спажывецкае таварыства на працягу ўсяго мая будзе весці продаж тавараў у крэдыт без працэнтаў за карыстанне крэдытам. Акцыя будзе праходзіць у крамах №№30, 47, 80, 114, 13, 5, 136 і іншых. На працягу ўсяго месяца зніжкі ў памеры 10 працэнтаў дае ААТ «Світанак» на прымысловыя тавары.

Больш падрабязную інфармацыю пра тэрміны акцыі, асартымент тавараў і паслуг, памеры зніжак у канкрэтных яе ўдзельнікаў можна даведацца на сайце Міністэрства гандлю: mintorg.by.

Сяргей РАСОЛЬКА.

29 красавіка ўдзельнікі моладзевага марафона «65!» прыбылі ў Магілёў. Разам з моладдзю, ветэранамі, прадстаўнікамі мясцовых органаў улады і грамадскае яны ўзялі ўдзел у мітынгу на мемарыяльным комплексе «Буйніцкае поле».

Мінскі гарадской центр недрожимости

УП «МІНСКІЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» (організатор аукциона) 04 июня 2010 года

ПОВТОРНО ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже принадлежачего ЧПУП «Пищевой комбинат Белкоопсоюз» (продавец) производственного помещения общей площадью 3672,8 кв. м (инв. № 500/Д-70781761), расположенного по адресу: г. Минск, пр-т Партизанский, д. 168, пом. 3.

Начальная цена — 3 346 332 000 белорусских рублей без учета НДС. К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемыми имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц) и индивидуального предпринимателя; соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающего внесение задатка, а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток в размере 300 000 000 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Мінскай области, г. Мінск, код 153001331, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший наивысшую цену за объект продажи. Процедура проведения торгов указана в порядке проведения аукциона.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможно рассрочка платежа.

Аукцион состоится 04 июня 2010 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукцион. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 05.05.2010 по 02.06.2010 включительно в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 227 48 36 — УП «Минский городской центр недвижимости» (ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск); (017) 345 85 85 — УП «Пищевой комбинат Белкоопсоюз» (пр-т Партизанский, 168, 220075, г. Минск).

Сайт в интернете: www.mgcn.by

Курсы валют, установленных НБ РБ с 04.05.2010 г. (для бн разлікаў)		Курсы валют, установленных Центробанк РФ	
1 долар США.....	2 961,00	1 чэшская крона.....	153,54
1 еўра.....	3 916,51	1 польскі злоты.....	1002,51
1 латвійскі лат.....	5 540,28	1 расійскі рубель.....	101,57
1 літоўскі літ.....	1 135,22	1 украінская грывня.....	371,52

Аляксандр Лукашэнка прагуляўся па мінскім Парку імя М. Горкага

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 1 мая пасля завяршэння трэнеровачнага хакейнага матчу на крытым катку «Юнацтва» выйшаў прагуляцца па Цэнтральным дзіцячым парку імя Максіма Горкага, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Гэты самы стары мінскі парк — былы Губернатарскі сад — адзначае сваё 205-годдзе. У парк 1 мая былі арганізаваны таксама гуляны і гонар Свята працы.

Аляксандр Лукашэнка паназіраў, як праходзіць трэнеровачны гульні дзіцячых камандаў па хакеі на траве, і даручыў распрацаваць інфраструктуру для заняткаў у парк гэтым відам спорту, зрабіць камфортныя раздзявалкі і душавыя кабіны.

Прэзідэнт праішоў уздоўж набярэжнай Свіслачы да цэнтральнага ўваходу ў парк, пакінуў запіс на дошцы пажаданняў.

Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што ў дзіцячым парку недастаткова атракцыйна. У сувязі з малой плошчай Парку імя Горкага Аляксандр Лукашэнка лічыць, што неабходна развіваць іншыя дзіцячыя паркі. Акрамя таго, на яго думку, на некаторыя атракцыйныя цэны завышаны. «Я нядаўна суткнуўся з тым, што прыходзіць у цір, убогі, — В1500 каштуе выстраіць адзін раэд. Яўна нехта не жаўваеца, а ўсё там, што ўсё мананалізавана. У набліжаныя час тут і ў іншых месцах будучы адкрыты некалькі цыраў», — кажаў Прэзідэнт.

Беларускі лідар дадаў, што неадхопаў яшчэ шмат, аднак дзіцячыя паркі будучы развівацца. «Калі мы дзеціам не будзем ствараць умовы, то каму?» — кажаў кіраўнік дзяржавы.

У цэлым жэ Прэзідэнт адзначыў, што яму падабаецца, калі ў выхадні дзень людзі разам з дзецьмі прыходзяць на прагулку ў парк, дзе створаны ўсе умовы для добрага адпачынку.

Ён таксама павіншаваў усіх са святам 1 Мая.

Новы пералік адміністрацыйных працэдур, якія ажыццяўляюцца па заявах грамадзян, зацверджаны ў Беларусі

У Беларусі зацверджаны новы пералік адміністрацыйных працэдур, якія ажыццяўляюцца дзяржаўнымі органамі і іншымі арганізацыямі па заявах грамадзян. Адпаведны ўказ № 200 Прэзідэнт Беларусі падпісаў 26 красавіка.

Новая рэдакцыя пераліку адміністрацыйных працэдур накіравана на удасканаленне прававога рэгулявання адноснаў, звязаных з ажыццяўленнем адміністрацыйных працэдур, алтымізацыю пераліку дакументаў, памеру платы, тэрмінаў ажыццяўлення адміністрацыйных працэдур у мэтах максімальнага аблягчэння вырашэння грамадзянамі сваіх паўсядзённых пытанняў.

У адпаведнасці з новай рэдакцыяй пераліку адміністрацыйных працэдур ажыццяўляюцца іх сістэматызацыя. Так, колькасць адміністрацыйных працэдур, звязаных з дзяржаўнай рэгістрацыяй нерухомай маёмасці, праву на не і зделкак з ёю, скарачана са 165 да 21, у сферы аховы здароўя 31 адміністрацыйная працедура аб'яднана ў 2 працедуры.

Скарачаны пералік дакументаў, якія прадастаўляюцца грамадзянамі па адміністрацыйных працэдур. У прыватнасці, для выдчы асобных даведкаў выключана неабходнасць прадастаўлення заяў, пасведчаній аб нараджэнні дзіцяці.

Скарачаны таксама тэрміны правядзення некаторых адміністрацыйных працэдур (напрыклад, для выдчы даведкаў аб знаходжанні на ўліку маючых патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў, даведкаў аб налічанай жыллёвай квочы).

Зменшаны памер або адменена плата за правядзенне асобных адміністрацыйных працэдур. Так, прадугледжана магчымасць бясплатнай рэгістрацыі, выдчы (абмену) пасведчання на права жыхарства ў Рэспубліцы Беларусь, праязнага дакумента Рэспублікі Беларусь, дазволу на пастананне пражыванне адносна няпоўнагадовах. Акрамя таго, скарачаны адміністрацыйныя працедуры, не запатрабаваны на практыцы, а таксама ўдакладнены ўпаўнаважаныя органы, у якія неабходна звяртацца грамадзянам для ажыццяўлення адміністрацыйных працэдур.

Дакументам прадугледжана, што адміністрацыйныя працедуры могуць ажыццяўляцца па заявах грамадзян толькі пры ўмове іх наяўнасці ў пераліку адміністрацыйных працэдур, зацверджаным гэтым указам. Гэта новаўвядзенне даць магчымасць пазбегнуць злжожыванняў, звязаных з неабгрунтаваным увядзеннем на ведамасным узроўні новых адміністрацыйных працэдур. Указ уступае ў сілу праз 10 дзён пасля яго афіцыйнага апублікавання.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Аляксандр Лукашэнка пацвердзіў зацікаўленасць Беларусі ў развіцці ўсебаковых сувязяў з Нідэрландамі

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста павіншаваў Каралеву Нідэрландаў Беатрыкс з нацыянальнымі святам — Днём нараджэння Каралевы.

Аляксандр Лукашэнка пацвердзіў зацікаўленасць Беларусі ў пашырэнні палітычных міждзяржаўных кантактаў, актывізацыі гандлёва-эканамічных адноснаў і развіцці ўсебаковых сувязяў з Нідэрландамі.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Старшыню КНР з адкрыццём Сусветнай выставы «ЭКСПА-2010» у Шанхаі

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Старшыню Кітайскай Народнай Рэспублікі Ху Цзіньтао з адкрыццём Сусветнай выставкі «ЭКСПА-2010» у Шанхаі, якая пачала сваю работу 1 мая.

«Упэўнены, вы зробіце ўсё для таго, каб гэтая падзея стала не менш запамінальнай, чым XXIX Алімпійскія гульні», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Прэзідэнт падкрэсліў, што ў Беларусі захапляюцца песпектамі дружалюбнага Кітая ў будаўніцтве квітэчнага дзяржавы, а таксама пазітыўнай дынамікай развіцця адноснаў стратэгічнага партнёрства паміж нашымі краінамі.

Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што ўдзел рэспублікі ў «ЭКСПА-2010» будзе садзейнічаць далейшаму збліжэнню Беларусі і Кітая, умацаванню дружбы і ўзаемаарумення.

«Нашы экспазіцыі, безумоўна, стануць дастойным упрыгэжэннем шматнацыянальнага суоз'я выставачных павільёнаў, дадуць магчымасць мільёнам наведвальнікаў азнаёміцца з дасягненнямі беларускага і кітайскага народаў у галіне эканомікі, адукацыі, навукі, культуры і спорту», — падкрэсліў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка пажадаў арганізатарам і ўдзельнікам паспяховага правядзення Сусветнай выставкі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 217 АБ ЗАНЯСЕННІ НА РЭСПУБЛІКАНСКУЮ ДОШКУ ГОНАРУ ПЕРАМОЖЦАЎ СПАБОРНИЦТВА 2009 ГОДА

1. Прызачы пераможцамі спаборніцтва і занесены на Рэспубліканскую дошку Гонару за дасягненне ў 2009 годзе найлепшых вынікаў:

1.1. у выкананні асноўных мэтавых паказчыкаў прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця:

1.1.1. сярод прамысловых арганізацый і арганізацый паліўна-энергетычнага комплексу: падпарадкаваных рэспубліканскім органам дзяржаўнага кіравання, якія ўваходзяць у склад іншых дзяржаўных арганізацый, падпарадкаваных Ураду Рэспублікі Беларусь, або ў якіх яны ажыццяўляюць кіраванне акцыямі (долямі ў статутных фондах), — беларуска-расійскае сумеснае прадпрыемства адкрытае акцыянернае таварыства «Брэстгазаапарат» (першае месца);

1.1.2. сярод будаўнічых арганізацый — адкрытае акцыянернае таварыства «Пінскгаўтрас» (першае месца), рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Віцебскі домабудаўнічы камбінат» (першае месца), дзяржаўнае ўнітарнае камунальнае даччынае будаўнічае прадпрыемства «Круглянская перасочная механізаваная калона № 266» (другое месца);

1.1.3. сярод арганізацый сувязі — рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства электрсувязі «Белтэлекам» (першае месца), рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Беларускі радыётэлевізійны перадаючы цэнтр» (другое месца);

1.1.4. сярод арганізацый транспарту — адкрытае акцыянернае таварыства «Краснасельскаўтрас» (першае месца), філіял «Аўтамабільны парк № 13 г. Ашмяны» адкрытага акцыянернага таварыства «Гроднааўтапартранс» (першае месца), рэспубліканскае ўнітарнае эксплуатацыйна-будаўнічае прадпрыемства «Днепра-Бугскі водны шлях» (другое месца);

1.1.5. сярод арганізацый сферы паслуг — Гродзенскае гандлёвае абласное ўнітарнае прадпрыемства «Абутакадаль» (першае месца), рэспубліканскае ўнітарнае вытворчае прадпрыемства «Аб'яднанае «Лотас», г. Віцебск (першае месца), рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Атэль «Мінск» (другое месца);

1.1.6. сярод арганізацый аграпрамысловага комплексу — адкрытае акцыянернае таварыства «Агракамбінат «Дзяржынскі», Дзяржынскі раён (першае месца), рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Саўгас-камбінат «Зара», Мазырскі раён (першае месца), сельскагаспадарчы вытворчы кааператыву «Астремчава», Брэсцкі раён (другое месца), сельскагаспадарчы вытворчы кааператыву «Чырвоныя бадры», Кіраўскі раён (другое месца);

1.1.7. сярод арганізацый навукі і навуковага абслугоўвання — дзяржаўна навуковага ўстанова «Інстытут тэхналогіі металу Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі» (першае месца), дзяржаўна навуковага ўстанова «Інстытут механікі металапіральмерных сістэм імя У.А. Беллага Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі» (першае месца), ўстанова Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта «Навукова-даследчы інстытут фізіка-хімічных праблем» (другое месца);

1.2. па эканоміі паліўна-энергетычных і маторыяльных рэсурсаў:

1.2.1. сярод прамысловых арганізацый і ар-

Выбары-2010

СПАКАЙНЕЙШЫЯ ЗА ПАПЯРЭДНІЯ

ЦВК ацэньвае сёлетнія мясцовыя выбары як удалыя і лічыць іх крокам на шляху да выканання рэкамендацый АБСЕ

УЛЕТАПІСЕ сёлетняй электаральнай кампаніі пастаўленая кропка — Цэнтрвыбаркам падаць вынікі выбараў. Паводле канчатковых звестак, бэд дэпутатаў апынуліся не 10, як заўяўляе папярэдне, а 15 акруг. Адзін з кандыдатаў раптоўна памёр ва ўзросце 39 гадоў. Па іншых акругах безальтэрнатыўныя кандыдаты не атрымалі належнай — больш за 50 адсоткаў прагласавашых — падтрымкі аднаўскоўцаў (пераважна гэта сельскія і пасялковыя Саветы). Там пройдуць паўторныя выбары.

— Такое бывае пры кожнай выбарчай кампаніі, я не драматызавала б гэту лічбу, надварот, — вітала б. Гэта сведчыць пра тое, што выбарчыя, асабліва ў сельскай мясцовасці, вельмі творча і ўдумліва падыходзіць да выбару кандыдатаў, — дзеліцца сваімі развагамі з журналістамі Лідыя ЯРМОШЫНА, старшыня ЦВК. — Выбары дэпутатаў мясцовых Саветаў і ёсьць таа рэальная правя непасрэднай прадастаўнячай дэмакратыі.

Больш за палову з 21 288 абраных ужо былі дэпутатамі. 45,5 адсотка — прадастунці слабай паловы. Маладзё займае цяпер 5,2 адсотка пазіцыі ў мясцовых Саветах. Прадастунці палітычных партый — толькі 1,4. 18 новых дэпутатаў — гандэзане Расіі, якія пастаныяна пражываюць у нашай краіне.

Кім працуюць новыя ўладальнікі дэпутатскай мандатаў? Большасць займаецца сельскай гаспадаркай (26,6 адсотка), у галіне адукацыі занята 16,9 адсотка, у сферах прамысловасці, гандлю, транспарту, будаўніцтва працуюць 13,3 адсотка. Дзяржаўныя службоўцаў 12,8 адсотка, супрацоўнікамі сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны — 9,4 адсотка, вайскоўцаў і праваахоўнікаў — 3,8 адсотка, прадастунці іншых сфер дзейнасці — 15,3 адсотка.

У цэлым жа выбары прайшлі, на думку старшын Цэнтрвыбаркама, паспяхова. Безд ска без задзірнячч, трэба меркаваць, абшлыся толькі ў сувязі з тым, што яны назіралі за падлікам галасоў не так, як хацелі б. Яны незадаволены адлегласцю ад стала, за якім падлічваліся выбарчыя бюлетэні. Аднак ніякіх доказаў таго, што членамі выбаркамаў здзяйсняліся злжожыванні, не маецца, і падобныя прэзэнці не прадуцяюцца.

Кіраўнік дзяржавы, паводле яе слоў, «таксама лічыць, што ўсё выбарчыя камісіі справдалі пазітыўна», і пытанне аб магчымасці выкарыстання зканомленых грошай «вырашана станоўча». Так што,

Алег ПРАПЯСКОЎСКИ: АДКАЗНАСЦЬ — АДЗІН З ГАЛОЎНЫХ КРЫТЭРЫЯЎ У РАБОЦЕ СУЧАСНЫХ СМІ

Такую думку выказаў учора ў гутарцы з журналістамі міністр інфармацыі Алег Праляскоўскі, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Усё вельмі хутка развіваецца. Але мабільнасць, аператыўнасць, дакладнасць як былі дэвізам журналістаў, так і застануцца такімі і праз 100 гадоў. Іншая справа — якая пазіцыя журналістаў. Адказнасць — гэта цяпер адзін з галоўных крытэрыяў і дэвізаў у рабоце журналістаў», — перакананы Алег Праляскоўскі.

Міністр падкрэсліў, што беларускія СМІ сацыяльна адказныя. У краіне праводзіцца шмат мерапрыемстваў і розных праектаў, напрыклад, у рамках Года якасці, Года роднай зямлі, і ў першых радах ініцыятараў і прапагандыстаў такіх ідэй — тэлеканалы, друкаваныя сродкі масавай інфармацыі.

На жаль, бываюць не зусім прыстойныя ўкіданні інфармацыі з боку расійскіх СМІ, адзначыў Алег Праляскоўскі. «Гэта можа не спадацца нашым калегам у Расіі. Але час ад часу, калі з'яўляюцца пытанні ў эканоміцы, у двухбаковых адноснах, тут жа з'яўляюцца пытанні ў інфармацыйнай сферы СМІ — гэта зброя, фарміравальнік грамадскай думкі. На ўсіх перагаворах, асабліва з расійскімі калегамі, мы гаворым аб адказнасці журналістыкі, просім іх гаварыць праўду, гаварыць пра факты. Але, на жаль, многія артыкулы маюць адкрыта заказны характар», — канстатаваў міністр інфармацыі.

Гаворачы аб абліччы сучасных беларускіх СМІ, Алег Праляскоўскі адзначыў, што хоць некаторыя рэгіянальныя сродкі масавай інфармацыі сёння яшчэ ўсталяюць цэнтральным, тым не менш можа смела сцвярджаць, што іх рух прыкметны як для чыноўнікаў, так і для звычайных чытачоў, гледачоў.

Эфектыўнасць дзейнасці сучасных друкаваных СМІ немагчыма без сур'ёзнай прысутнасці ў інтэрнце. Такую думку выказаў міністр інфармацыі Беларусі Алег Праляскоўскі ў час on-line канферэнцыі на сайце БЕЛТА.

ПАСТАЎКІ ВЕНЕСУЭЛЬСКОЙ НАФТЫ Ў БЕЛАРУСЬ ІДУЦЬ ПА ГРАФІКУ

Аб гэтым паведаміў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей СІДОРСКИ на нарадзе па пытаннях развіцця нафтаперапрацоўчай галіны краіны, якая праходзіць на Мазырскім НПЦ. Учора раніцай на Мазырскі нафтаперапрацоўчы завод з Адэскага порта паступілі два шалонны з венесуэльскай нафтай — 117 вагонаў. Паводле слоў прэм'ер-міністра, венесуэльскае нафта мае нізкую колькасць серы, што забяспечыць высокі ўзровень выду светлых нафтапрадуктаў.

ганізацыі паліўна-энергетычнага комплексу: падпарадкаваных рэспубліканскім органам дзяржаўнага кіравання, якія ўваходзяць у склад іншых дзяржаўных арганізацый, падпарадкаваных Ураду Рэспублікі Беларусь, або ў якіх яны ажыццяўляюць кіраванне акцыямі (долямі ў статутных фондах), — адкрытае акцыянернае таварыства «Слонімзмобіль», падпарадкаваных мясцовым Саветам дэпутатаў, выканаўчым і распарадчым органам або ў якіх яны ажыццяўляюць кіраванне акцыямі (долямі ў статутных фондах), — адкрытае акцыянернае таварыства «Светлагорскі агра-сэрвіс»;

1.2.2. сярод будаўнічых арганізацый — адкрытае акцыянернае таварыства «Гомельтэхмантаж»;

1.2.3. сярод арганізацый сувязі — Віцебскі філіял рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства электрсувязі «Белтэлекам»;

1.2.4. сярод арганізацый сферы паслуг — адкрытае акцыянернае таварыства «Палацкбыт»;

1.2.5. сярод арганізацый аграпрамысловага комплексу — калгас (сельскагаспадарчы вытворчы кааператыву) «Урыцкае», Гомельскі раён.

2. Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь да 30 красавіка 2010 г. абнавіць Рэспубліканскую дошку Гонару.

3. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь правесці афіцыйнае адкрыццё аб'юноўленай Рэспубліканскай дошкі Гонару напярэддзю Свята працы.

4. Міністэрству інфармацыі, Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаіні шырока асвятляць у сродках масавай інфармацыі вопыт работы пераможцаў спаборніцтва, занесеных на Рэспубліканскую дошку Гонару.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

трэба меркаваць, сродкі, якія кандыдаты пагрэбавалі на лістоўкі, пойдуч на ўзнагароджванне супрацоўнікаў выбаркамаў...

Саму ж выбарчую кампанію кіраўнік Цэнтрвыбаркама назвала «значна больш спакойнай за папярэдняю».

— Канфліктаў, прэзэнціў былі значна менш, і яны не мелі сур'ёзнага характару, які сведчыць бы пра тое, што недзе выбары праходзяць нягласна і з істотнымі парушэннямі закона. Таму гэтыя выбары можна ахарактарызаваць як удалыя і ў пэўным сэнсе як крок на шляху да выканання тых самых рэкамендацый АБСЕ.

Нараканне на адсутнасць на выбарах міжнародных назіральнікаў (якое згадваецца ў нядаўняй рэзалюцыі ПАСЕ па сітуацыі ў Беларусі), Лідыя Ярмошына пракаментавала як «прычэпца, якая, хутчэй за ўсё, засноўваецца на нечым іншым».

— Нашы абавязальнасці па АБСЕ прадугледжваюць запрашэнне міжнародных назіральнікаў толькі на агульнанацыянальныя выбарчыя кампаніі — па выбарах агульнанацыянальных органаў. І ў адозненне ад іншых дзяржаў, мы нават выбаркамаў здзяйсняліся злжожыванні, не маецца, і падобныя прэзэнці не прадуцяюцца.

Кіраўнік дзяржавы, паводле яе слоў, «таксама лічыць, што ўсё выбарчыя камісіі справдалі пазітыўна», і пытанне аб магчымасці выкарыстання зканомленых грошай «вырашана станоўча». Так што, Алег ж і самі замежныя дыпламаты.

ВЫРАТАВАЛІ УСІХ

Кароткае змыканне электраправадоў называюць папярэднім прычынай узгарання, якое здарылася ў Лоеве. Пажар узнік глыбокай ноччу на верандзе прыватнага дома. Супрацоўнікі раёнага падраздзялення МНС, якіх вызвалі судзеі, разбілі вокны і вынеслі з будынка сужэнцаў і іх 5-гадовага дачку, якія спалі ў памяшканні. Стан усіх траіх — здавальняючы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Грошы

КРЭДЫТЫ ТАННЕЮЦЬ...

Маркуецца, што агульны ўзровень працэнтных ставак будзе зніжацца і надалей

Ігар ШЧУЧЭНКА

УПРЫВАТНАСЦІ, у першым квартале пры ўмове забяспечэння фінансвай стабільнасці стаўку рэфінансавання плануецца знізіць да левернай мяжы, якая прадугледжана Асноўнымі напрамкамі грашова-кредытнай палітыкі, — да 12 працэнтаў. Што, зразумела, павысць даступнасць крэдытаў. Пра гэты і іншыя шла размова на пашырэння прадзвіжэнні праўлення Нацыянальнага банка Беларусі, якое правёў кіраўнік галоўнага банка краіны Пётр ПРАКАПОВІЧ.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» намеснік начальніка Упраўлення інфармацыі Нацыянальнага банка Беларусі Міхал Журавовіч, на пасяджанні адзначалася, што аб'юноўлена сярэдняя працэнтная стаўка па новых крэдытах банку ў беларускіх рубль у сакавіку складалася на ўзроўні 19,6 працэнта гадавых і знізілася ў параўнанні са студзенем на 0,9 працэнтнага пункта. Калі ж весці гутарку пра крэдытаванне банкамі эканомікі, то за першыя тры месяцы года ў беларускіх рубль і замежнай валюце іх было выдадзена амаль 21,6 трыльёна рублёў, што на 38 працэнтаў больш, чым за аналагічны леташні перыяд.

Зніжаюцца працэнтныя стаўкі і на дэпазітным рынку. У сакавіку, напрыклад, па новых тэрмінových дэпазітах у рубль стаўка складалася на ўзроўні 16,1 працэнта гадавых, што на 1,6 працэнтнага пункта ніжэй, чым у студзені. Тым не менш, гэты не адбыцца цікаваецца насельніцтва да захавання зберажэнняў у банках: у першым квартале аб'ём прыцягнутых грашавых сродкаў укладчыкаў узор на 1,57 трыльёна рублёў, ці на 8,4 працэнта, і на пачатак красавіка склаў у эквіваленце 20,33 трыльёна рублёў. Між іншым, на 1 красавіка ў сярэднім на аднаго жыхара рэспублікі пры-

шло 2144,1 тысячы рублёў зберажэнняў, якія размешчаны ў банках іх укладах і ашадных сертыфікатах, што эквівалентна 720 доларам ЗША. Калі параўноўваць з мінулагаднім красавіком, то гэты паказчык узор на 540,7 тысячы рублёў, ці ў 1,34 разы.

Развіваецца і ўмацоўваецца банкахуі сектар краіны. Так, паводле звестак Нацбанка, аб'ём статутнага фонду банку на 1 красавіка склаў 9,6 трыльёна рублёў і за студзеня — сакавік павялічыліся на 40,4 мільярд рублёў. Актывы банкахуіскага сектара ўзраслі на 4,2 працэнта, ці на 5,5 трыльёна рублёў, і склалі 86,76 трыльёна рублёў.

Курс нацыянальнай валюты да кошту кошыка замежных валют (долар ЗША, еўра і расійскі рубель) трымаецца ў межах устаноўленага на год калідора — плюс-мінус 10 працэнтаў. Больш за тое, пасля зніжэння курсу беларускага рубля да 3 працэнтаў у сярэдзіне красавіка на сённяшні дзень галоўны банк умацаваў нацыянальную валюту больш як на 1 працэнт: на 4 мая кошт кошыка замежных валют склаўся 1056,09 рублёў, што адпавядае зніжэнню курсу рубля з пачатку года на 1,91 працэнта. Што ж даччыцца зніжэння курсу нацыянальнай валюты да валют, якія ўваходзяць у склад кошыка, то долару беларускі рубль з пачатку года аступіў 3,42 працэнта, расійскаму рублю — 7,3 працэнта, а васьм да еўрапейскай валюты ён умацаваўся на 4,62 працэнта. Дарчы, на пасяджанні паводле падкрэслена, што курсавая палітыка сёлета па-ранейшаму будзе накіравана на падтрыманне стабільнага курсу беларускага рубля да кошыка замежных валют: кіраўнік галоўнага банка краіны, нагадаем, на пачатку года казаў пра тое, што не выключнае нават магчымасць некаторага ўмацавання курсу нацыянальнай валюты да кошыка па выніках 2010 года.

Філіял «Цэнтр «Белтэхінвентарызация»

Оценка оборудования и транспортных средств
Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
Независимая строительная экспертиза

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ НЕДВИЖИМОСТИ 3 июня 2010 г.

№ лота	Наименование объекта	Адрес объекта	Продавец	Краткая характеристика объекта	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Здание мехмостерской (инв. № 350/С-5					

ПЕРШЫЯ летаніяныя згадкі пра Мілашавічы датуюцца 1412 годам, калі князь Вялікага Княства Літоўскага Вітаўт падараваў гэтае месца віленскаму біскупу Мікалаю Магчыма, ад тых часоў святы Мікалай лічыцца захавальнікам хат, абарондам ад маланак і пахараў. А першыя пчаліныя раі, якія засяляюць прымацаваныя на дрэвах калоды, называюцца «мікольнікамі». Пра гэта расказаў пчаляр-бортнік Рыгор Лісіцкі. І даў пра адну з прымет, якімі ён беспамылкова карыстаецца.

Традыцыйны мілашавіцкі бортнік Рыгор ЛІСІЦКІ на вясновым падглядзе калоды.

— Як толькі паліць стракозы, збіраюся ў лес глядзець пчол.

З дзясятка калод на сваім агародзе і ў лесе на гэтак званым «свіначым» востраве — вяснова-асенні клопат дзеда Рыгора. Калісьці ён пераняў пчалярскую традыцыю ад бацькі, той — ад сваіх бацькі і дзеда.

— Пяць-шэсць лазбенуў мёду з сотамі прывожу восенню з-за ракі, — кажа Рыгор Нікіфаравіч, рыхтуючы жэнь для страхоўкі ў працы на дрэве, — без гэтай прылады да сплетна не дабрацца.

Лазбен — па-народнаму каробка, караб для мёду. **Жэнь** — плешная вярхоўка, на якой завясае пчаляр і спускаецца з дрэва на зямлю. **Сплет** — дупло ў дубе ці ў борці. Мова бортнікаў багатая каларытнымі этнаграфічнымі абазначэннямі, яна — як рэха недасягалых нават думкамі часоў. Такія як Рыгор Лісіцкі — сапраўдны носьбіт мілашавіцкай самабытнасці. А бортнікаў, нават значна маладзейшых за дзеда Рыгора, у вёсцы яшчэ хапае. А ён жа яшчэ і выдатны майстар пляцення кашалёў, многія вясковыя зьвяртаюцца па гэтую простую, але патрэбную ў гаспадарствы рэч. Калі трэба, ён і лодку змайструе. І на гармоніку зайграе!

Са старых хронік вядома, што некалі мілашавічы плацілі даніну мёдам. Напрыклад, у 1763 годзе, калі ў вёсцы было 35 хат (дымоў) і жыло 127 сялян (лічыўся толькі мужчынскі пол), даніна складала 186 вядзёрцаў мёду. А яшчэ 35 вазанак грыбоў, 17 асьмін жыта, ячменю і грэчкі, 35 вазоў сена.

Дарэчы, адпаведна вясковай статыстыцы, надрукаванай у кнізе «Хроніка Убарцака Палесся», лёгка прасачыць рост насельніцтва Мілашавічаў. Разумею, як цяжка ўспрымаецца лічбавая інфармацыя, тым не менш паспрабуем пагаварыць пра Мілашавічых мовамі лічбаў. Напрыклад, у 1866 годзе ў вёсцы было 40 надвор'яў, а ў 1916-м (праз 50 гадоў) утрыя болей — 126 сядзібаў. У 1924-м (праз восем гадоў) — 224, а насельніцтва складала 1253 жыхары. У 1999-м значацца 510 гаспадарак, але насельніцтва амаль столькі ж, як і ў дваццаць чввёртым — 1250 чалавек. Адмоўнае ролі ў спыненні прыросту насельніцтва адыгралі, па-першае, з'яўленне дарог, чарнобыльская катастрофа (забруджванне дасягае 5 юры), па-другое, вайна, якая пакінула самы трагічны след у лёсе населенага пункта. У снежні 1942 года вёска была спаленая нямецкімі захопнікамі, а 55 мірных жыхароў (па іншых звестках 127 чалавек) былі расстраляныя. Яшчэ 110 чалавек загінулі на фронце. Да гэтых ахвяраў трэба дадаць і ахвяраў сталінскіх рэпрэсій.

— Майго бацьку ў 1938-м залічылі ў ворагі народа і закатавалі ў Рэчыцкай турме, а ён быў

звычайны вясковец, бондар і пчаляр, — кажа 81-гадовы Мікалай Мешчанка, патомны майстар-бондар, апошні з рэдкіх спецыялістаў вёскі і ўдакладняе: хутчэй за ўсё бацьку забралі за тое, што ён быў царкоўны староста.

У дзесяць гадоў хлопчык застаўся без бацькоўскай апекі, але, як паказала жыццё, гены таленавітага майстра перадаліся сыну ў спадчыну.

— Калісьці ў вёсцы было дзесяць бондароў, і ўсім хапала работы, — кажа Мікалай Іванавіч, вясцягваючы з маленкай майстэрні бочачку, цэбар і кадушку. — Усе майстры памерлі, а мне, на жаль, няма каму перадаць свой вопыт і веды, моладзь у бондары не ідзе.

Толькі па адных назвах бондарскіх вырабаў і інструментаў можна склацаць паўнаватартсны моўна-гаворкавы даведнік убарцкіх палешукоў. Мікалай Іванавіч Мешчанка шыра «частуе» славаеснай смакатай, паказваючы посуд і прылады: **барыла для vascaдаву** (напой з мёду), **урзак** (посуд для баршчу), **струг**, **набоіч**, **цыркуль**. Дзесяць гадоў ён быў бондарам у хімлягасе, рабіў 250-літровыя бочкі для смаль-жывіцы, а калі пачалося выкарыстанне жалезных ёмістасцяў, перайшоў у новы Мілашавіцкі лясгас на сталярную працу. Дарэчы, на гэтым працяглымстве сёння працуюць многія жыхары вёскі. Бо ў мясцовым калгасе «Чырвоны дзор», ямоў болей за 70 гадоў, работы ўсім не хапае. А яшчэ стары бондар называе сябе **пэлаком** — гэтак спрадвеку называлі ўмельцаў складваць печы, рубіць і нават дамы, па-простаму ён — пчаліч.

Адна з фішак прыцягальнасці Мілашавічаў — пчалініцтва. У тутэйшых лясных глухаманях, як нідзе ў Беларусі, добра захавалася папуляцыя глушца — прадстаўніка даледнікавага перыяду. Гэта прываблівае і беларускіх, і замежных пчалінічых. У лясгасе гасцям створаны добрыя ўмовы для адпачынку, егерская служба ўмела падводзіць да птушынага току. Перыяд палывання на глушца кароткі — два-тры тыдні. Я таксама марыў паціліць гэтую рэдкую і асяржоную птушку — з фотаружа. На жаль, не ўдалося. Здымаць — не страляць. Тут трэба добрае асвятленне, дастаткова адлегласці і неверагоднае цяпенне. Тры раціцы паспеху не прынеслі. Затое песню глушца паслухай і навучыся пад яе падходзіць. Дырэктар лясгаса Вячаслаў Берусь суцэшыць: «Да нас прыязджаюць з далёкага замежжа, надаюцца італьянцы былі, і нават яны не заўсёды вяртаюцца на радзіму з запаветным трафеем». І заспрыць паспытаць удачы ў наступную вясну.

Вясковыя могілкі — даволі цікавы этна-культурны аб'ект Мілашавічаў. Большасць надмагільных крыжоў (помнікаў амаль няма) не маюць ні прозвішчаў, ні дат. Але насельніцтва ведае, пад якім крыжам хто ляжыць. Шмат на якіх, калі і напісана прозвішча нябожчыка, дык даты нараджэння і смерці не ўказаныя. Гэта не мода, а прычыновае стаўленне, своеасаблівы культ сваіх продкаў, калі хочаце. Можна напісаць і не наведваць могілкі, забіць дарогу да продкаў. Можна наадварот. Якаясь неверагодная памяць у мілашавічаў. Хто ведае, ці не ад тых явягваю ў іх гэтыя своеасаблівыя рысы і якасці?

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара. *Лельчыцкі раён.*

Маладая бярозка, якая расце са старога пня, — сімвал мілашавіцкага лясгаса, а хвоя на адной з магіл вясковых могілак — сапраўдны помнік, толькі... жывы.

Выезд... Ды не той

Кватэрнае пытанне

НАША сям'я мае патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў, у 2000 годзе сталі на кватэрны ўлік па месцы жыхарства. Калі ж сталі цікавіцца, што з чаргой, наколькі яна прасунулася, высветлілася, што нас з яе і наогул... мелі права зняць, бо наша дачка, маўлю, два гады была выпісана з кватэры, жыла ў інтэрнаце ў іншым горадзе... Дамой яна вярнулася ў 2009-м. На гэты ж, 2009-ы, збіраюцца перанесці нашу чаргу. Ці маюць права, калі дачка выязджала часова — каб адпрацаваць належны тэрмін пасля заканчэння ВНУ?

В.К., Брэсцкі раён.

Парадак зняцця з ўліку грамадзян з патрэбай у паліпшэнні жыллёвых умоў вызначаны пунктам 31 Палажэння аб парадку ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў, прадстаўлення якіх паміжканнаў дзяржаўнага жыллёвага фонду (зацверджана Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 29 лістапада 2005 г. № 565). У прыватнасці, з такога ўліку грамадзяне здымаюцца ў выпадках паліпшэння жыллёвых умоў, у выніку якіх адпалі падставы стаяць на ўліку з патрэбай у паліпшэнні жыллёвых умоў, а таксама выезду на пражыванне ў іншы населены пункт (за выключэннем выпадкаў, калі гэтыя грамадзяне з патрэбай у паліпшэнні жыллёвых умоў стаяць на ўліку па месцы працы).

У гэтым выпадку, як вынікае з ліста, малады спецыяліст ўз'яў накіраваны на працу па размеркаванні ў іншы населены пункт, не паліпшэнні жыллёвых умоў у гэтым населеным пункце і не атрымліваю ў пастаяннае карыстанне (не набываў ва ўласнасць) жылёе паміжканне па месцы часовага знаходжання.

Акрамя таго, ён выязджаў у іншы населены пункт не на пастаяннае пражыванне (што таксама магло б з'яўляцца падставой для зняцця яго з кватэрнага ўліку), а толькі на тэрмін, вызначаны Палажэннем аб размеркаванні выпускнікоў устаноў адукацыі, якія атрымалі професійна-тэхнічную, сярэдня спецыяльную або вышэйшую адукацыю па дзённым форме атрымання адукацыі за кошт сродкаў рэспубліканскага і (або) мясцовых бюджэтаў (зацверджана пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 10 снежня 2007 г. № 1702, былая рэдакцыя Палажэння была зацверджана пастановай ад 14 кастрычніка 2002 г. № 1423). У адпаведнасці з пунктам 5 гэтага Палажэння выпускнікі вышэйшых навуковых устаноў павінны адпрацаваць па размеркаванні 2 гады з дня заключэння працоўнай дамовы (кантракта).

Такім чынам, пры наўнясці ўказаных абставінаў, рашэнне выкананка ма аб зняцці сям'і з ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў, не можа быць прызнана правамерным.

Неабходна таксама адзначыць, што і падпунктам 33.2 пункта 3 Палажэння, зацверджанага Указам ад 29 лістапада 2005 г. № 565 прадугледжана, што права стаяць на ўліку па сталым месцы жыхарства захоўваецца за грамадзянамі з патрэбай у паліпшэнні жыллёвых умоў у выпадку іх выезду на часовае пражыванне ў іншы населены пункт: пры выбыцці ў сувязі з умовамі і характарам працы або навучаннем — на працягу ўсяго часу выканання працы або навучання; пры размеркаванні накіраваных на працу маладых спецыялістаў — на тэрмін працы па размеркаванні.

Згодна з пунктам 32 Палажэння рашэнне мясцовага выканаўчага і распарадкавага органа аб зняцці з ўліку грамадзян з патрэбай у паліпшэнні жыллёвых умоў можа быць абскарджана ў судовым парадку.

Віктар САВІЦКІ.

РАСКЛАД РУХУ ЭЛЕКТРЫЧАК У МАІ

Паводле інфармацыі Мінскага аддзялення Беларускай чыгункі, на Участках Мінск — Маладзечна, Мінск — Асіповічы, Мінск — Баранавічы, Мінск — Орша 7 мая прагарадныя цягнікі будуць курсіраваць як па пятніцах; 8, 9, 15 мая — як па суботах; 10, 16 мая — як па нядзелях.

7 мая дадаткова будуць прызначаны электрацягнікі Аляхновічы — Мінск-Пасажырскі (адпраўленне ў 18.04) і Мінск-Пасажырскі — Аляхновічы (адпраўленне ў 16.10).

9 мая ў раскладзе руху дадаткова з'явіцца электрычкі: Аляхновічы — Мінск-Пасажырскі (адпраўленне ў 14.47); Мінск-Пасажырскі — Аляхновічы (адпраўленне ў 13.10); Талька — Мінск-Пасажырскі (адпраўленне ў 12.20); Мінск-Пасажырскі — Талька (адпраўленне ў 10.09); Стоўбычы — Мінск. Інстытут культуры (адпраўленне ў 6.33); Мінск-Усходні — Барысаў (адпраўленне ў 11.37).

15 мая дадаткова прызначаюцца электрацягнікі: Аляхновічы — Мінск-Пасажырскі (адпраўленне ў 6.10); Пухавічы — Мінск (адпраўленне ў 6.13, 6.26); Стоўбычы — Мінск, Інстытут культуры (адпраўленне ў 6.33); Інстытут культуры — Барысаў (адпраўленне ў 16.57).

У Маладзечнавым вузле і на участку Орша — Лепель рух будзе арганізаваны 8—10 і 15—16 мая як на выхадных.

ЧЫГУНКА УВОДЗІЦЬ ДАДАТКОВЫЯ ЦЯГНІКІ

Як паведамілі рэдакцыі ў Мінскім аддзяленні Беларускай чыгункі, у набліжэйшы час у раскладзе руху з'явіцца дадатковыя цягнікі.

У прыватнасці, 7 мая прызначаюцца цягнікі: 677 Мінск — Брэст (адпраўленне з Мінска ў 18.16, прыбыццё ў Брэст 8 мая ў 5.50); 620 Мінск — Гомель (адпраўленне з Мінска ў 15.08, прыбыццё ў Гомель у 23.15); 619 Гомель — Мінск (адпраўленне з Гомеля ў 23.58, прыбыццё ў Мінск 8 мая ў 5.29); 618 Мінск — Гомель (адпраўленне з Мінска ў 18.09, прыбыццё ў Гомель у 23.05); 617 Гомель — Мінск (адпраўленне з Гомеля ў 23.45, прыбыццё ў Мінск 8 мая ў 4.27).

8 мая дадаткова з'явіцца цягнік 408 Брэст — Мінск (адпраўленне з Брэста ў 9.57, прыбыццё ў Мінск у 14.30).

9 мая будуць дадаткова курсіраваць цягнікі: 510 Брэст — Масква (адпраўленне з Брэста ў 5.52, прыбыццё ў Мінск у 11.50, адпраўленне ў 12.03, прыбыццё ў Маскву 9 мая ў 23.40); 678 Брэст — Мінск (адпраўленне з Брэста ў 23.34, прыбыццё ў Мінск у 9.08).

9—10 мая, а таксама 16 і 23 мая будуць курсіраваць цягнікі: 803 Мінск — Брэст (адпраўленне з Мінска ў 11.44, прыбыццё ў Брэст у 16.07); 804 Брэст — Мінск (адпраўленне з Брэста ў 16.42, прыбыццё ў Мінск у 20.45).

10 мая ў расклад руху дадаткова ўводзіцца цягнік 509 Масква — Мінск (адпраўленне з Масквы ў 16.23, прыбыццё ў Мінск 11 мая ў 1.58).

Сяргей РАСОЛЬКА.

Святло зямлі беларускай

Барыс ПРАКОПЧЫК.

З 4 па 8 мая на тэрыторыі Гродзенскай праваслаўнай епархіі будзе знаходзіцца Крыж Еўфрасіні Полацкай. А напярэдадні гэтай падзеі, у межах навукова-даследчай працы «Хрысціянства ў гістарычным лёсе беларускага народа (канец Х — пачатак ХХ ст.) у горадзе над Нёманам адбываўся рэспубліканскі круглы стол «Святло зямлі беларускай: Еўфрасіні Полацкай, Кірыла Тураўскай», які арганізавалі Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы і Гродзенская праваслаўная епархія.

— Гэтыя свяцілішкі веры, выкарыстоўваючы біблейскую мову, — арыенцір у сутнасці хрысціянства, — лічыць епіскап Гродзенскі і Ваўкавыскі Арцёмій. — Цяпер мы жывём у такую эпоху, калі вяртаемца да сваіх вытокаў. Але што такое хрысціянства? У чым яго сэнс, значэнне? Як хрысціянства змяняе наша жыццё? Часам мы пра гэта зусім не задумваемся. І калі звяртаемца да вытокаў, да свяцілішкі нашай веры, то вяртаемца да самага пачатку хрысціянскага жыцця. Стараемся асэнсаваць: у што я веру, у каго веру, што ад мяне па-трабуецца, калі я лічу сябе хрысціянінам. Такія прыклады сапраўд-

нага хрысціянскага ахвярнага служэння з'яўляюцца і наш сваяцкі Кірыла Тураўскі, і прападобны Еўфрасіні Полацкай. І калі мы звяртаемца да нашых святых у духоўным плане, яны адказваюць нам тым жа. Яны моляцца за нас, і часам на тое, на што было няздольнае чалавечая грамадства, зольная ласка Божа.

Сама гісторыя Крыжа Еўфрасіні Полацкай вельмі значымалая і азначае паканьне. Мы ведаем, што ён быў страчаны, можа нават знішчаны ці прададзены фашыстамі альбы дзесяцінамі. Такія прыклады сапраўд-

нага хрысціянскага ахвярнага служэння з'яўляюцца і наш сваяцкі Кірыла Тураўскі, і прападобны Еўфрасіні Полацкай. І калі мы звяртаемца да нашых святых у духоўным плане, яны адказваюць нам тым жа. Яны моляцца за нас, і часам на тое, на што было няздольнае чалавечая грамадства, зольная ласка Божа.

Сама гісторыя Крыжа Еўфрасіні Полацкай вельмі значымалая і азначае паканьне. Мы ведаем, што ён быў страчаны, можа нават знішчаны ці прададзены фашыстамі альбы дзесяцінамі. Такія прыклады сапраўд-

нага хрысціянскага ахвярнага служэння з'яўляюцца і наш сваяцкі Кірыла Тураўскі, і прападобны Еўфрасіні Полацкай. І калі мы звяртаемца да нашых святых у духоўным плане, яны адказваюць нам тым жа. Яны моляцца за нас, і часам на тое, на што было няздольнае чалавечая грамадства, зольная ласка Божа.

Сама гісторыя Крыжа Еўфрасіні Полацкай вельмі значымалая і азначае паканьне. Мы ведаем, што ён быў страчаны, можа нават знішчаны ці прададзены фашыстамі альбы дзесяцінамі. Такія прыклады сапраўд-

нага хрысціянскага ахвярнага служэння з'яўляюцца і наш сваяцкі Кірыла Тураўскі, і прападобны Еўфрасіні Полацкай. І калі мы звяртаемца да нашых святых у духоўным плане, яны адказваюць нам тым жа. Яны моляцца за нас, і часам на тое, на што было няздольнае чалавечая грамадства, зольная ласка Божа.

Сама гісторыя Крыжа Еўфрасіні Полацкай вельмі значымалая і азначае паканьне. Мы ведаем, што ён быў страчаны, можа нават знішчаны ці прададзены фашыстамі альбы дзесяцінамі. Такія прыклады сапраўд-

Антыкрызісная эканоміка

Аляксандр РУСАНАЎ,

намеснік старшыні

Гродзенскага аблвыканкама:

З канца 2008-га і летась толькі і чуваць было пра сусветны фінансавы-эканамічны крызіс. Цяпер жа пра яго гаворыцца значна менш. Што б гэта азначаваў? Прычыналіся? Ці крызіс ужо пераадолены?

З такіх пытанняў у дачыненні да эканомікі Прыняманскага края пачалася гутарка карэспандэнту «Звязды» з намеснікам старшыні Гродзенскага аблвыканкама Аляксандрам РУСАНАВІМ.

— Сапраўды, з канца 2008 года мы апынуліся ў сітуацыі, калі прадукцыя, якая літаральна «на ура» шла на канвееры Расіі (перш за ўсё гэта датчыцца машынабудавання і дрэвапрацоўкі) стала незаправаванай. Да таго ж, адбылося падзенне ў цэнавым дыяпазоне. Таму нашым галоўным інтэр'есам крокам сталі пошук новых рынкаў збыту прадукцыі. У прыватнасці, для мяса-малочнай прамысловасці — гэта азіяцкі вектар, пачалі прадаваць і на заходняй рынкі. Гэта стала магчымым дзякуючы таму, што летась практычна ўсе прадпрыемствы галіны завяршылі сваё тэхнічнае пераўзбраенне, і іх прадукцыя цяпер адпавядае, скажам так, еўрапейскаму знаку якасці, нічым не саступаючы, а па многіх параметрах і пераўзыходзячы замежным калегаў. Прычым мяса-малочная прадукцыя сёння ідзе на экспарт з рэнтабельнасцю на ўзроўні 40-50 працэнтаў.

Акрамя таго, мы значна актывізавалі выставачна-кірмашовую дзейнасць, і перш за ўсё ў Маскве. Калі раней штогод праводзілася 8-10 кірмашоў, то летась нашы прадпрыемствы 24 разы выязджалі са сваім таварам у расійскую сталіцу. Кірмашоў жа адбылося значна больш, паколькі за кожны выезд ахвільвалі два-тры, а то і чатыры маскоўскія рэгіёны. Прычым калі ў папярэдняй гады (можа, ад няўмення ці неахвоты) затраты на выставачную дзейнасць былі практычна супастаўнымі з даходамі, працавалі, так бы мовіць, па нулях, то летась для ўсіх нашых вытворцаў (15-20 прадпрыемстваў за кожны выезд) гэтая спрэчка аказалася рэнтабельнай. Няхай у каросці прыбытак быў і невялікі, але ён быў. А ў цэлым не было такога выезду ў Маскву, каб прадалі тавару менш чым на мільярд рублёў.

Упершыню праведзена прэзентацыя

«Ніводны інвестар ад нас не пайшоў з-за бюракратычнай цяганіны»

Аляксандр Георгіевіч, наколькі

спрыяльнымі ўмовы створаны для інвестараў?

— Сёння ў мяне быў інвестар з Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў, які збіраецца набыць будынік былога Гродзенскага піўзавода і на гэтай базе стварыць зону адпачынку. Мы прапануем пабудоваць там гасцініцу, каўчэр, наважлів, боўлінг-клуб, арганізаваць музей пива і г.д. Інвестар пагадзіўся, і цяпер мяч, як кажуць, на нашым баку. Мы павінны ўнесці канкрэтныя ўмовы, што павіна быць захавана, бо гэта гістарычная частка горада. Усё гэта будзе зроблена вельмі хутка. Дамовіліся з інвестарам ужо праз тыдзень сабрацца і даць старт гэтай праекту.

І гэта не адзіная прапанова, якая паступае ад замежных інвестараў. Сёлета мы паставілі перад сабой амбіцыйную задачу: прыцягнуць у эканоміку вобласці 320 мільянаў долараў замежных інвестыцый, што больш чым утрыя перавышае леташні вынік. Задача складаная, але, лічу, выканальная. Вялікую дапамогу ў гэтым нам аказавае прэзідэнт Дзюрат № 10. Сёння мымама даваць інвестору шэраг пераферэнцый, у тым ліку пры выдзяленні зямельных участкаў. Мы ўжо заключылі шэсць інвестыцыйных дагавораў і столькі ж інвестпрапоўнаў цяпер у стадыі прапароўкі. Спектр інвеставання эканомікі і ўкладання капіталу доволі разнастайны — стварэнне лагістычных цэнтраў, развіццё транспартнай інфраструктуры, прамысловых прадпрыемстваў, будаўніцтва і пермаркету...

На жаль, бываюць і такія інвестары, якія не да канца разумеюць сваю мту, чаго ім хочацца. Сёння думаючы адно, заўтра кідаюцца ў другое. Аднаму з інвестараў, напрыклад, ужо падабралі памяшканне для цукеркарнай фабрыкі і былі гатовыя прадаць на льготных умовах, за адну базавую велічыню, але нешта ў яго не атрымалася. Аднак ніводны інвестар не пайшоў ад нас з-за нейкіх перашкодаў, бюракратычнай цяганіны. Не было скаргаў і на нашу нарматыўную, законодаўчую базу, якая, лічу, не стварае абсалютна ніякіх праблем для інвестараў. Для тых, хто сапраўды хоча арганізаваць вытворчасць і ў каго ёсць дакладнае бачанне таго, як гэта зрабіць.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

1 мая на беларуска-расійскім памежжы затрымалі аўтамабіль з ядахімікатамі і насеннем, але без суправаджальных дакументаў. Па аўтадарогу «Хочімс — Сураж» 46-гадовы жыхар Бранскай вобласці на аўтамабілі «ІАЗ» вез буйную партыю ядахімікатаў і 32 мілілітры насення рапсу, канюшыны і іншых расліннаў. Папярэдні кошт грузу, які мае беларускае паходжанне, складае больш за 11 мільянаў рублёў.

Блізкім каштавала дорага

Да 79-гадовай жыхаркі вёскі Красніца Чавускага раёна 27 красавіка на падворак зайшлі тры незнаёмыя жанчыны. Яны нібыта гандлявалі пасцельнай білізнай, але праз п'яны час пасля гэтага візіту гаспадыня не знайшла свае грошы. З тых знікла невялікая сума — 1 мільён 150 тысяч рублёў. Міліцыя шукае зладзея.

Алена КАЗЛОВА.

Лідчанін захоўваў паўтара кілаграма

выбуховых рэчываў

34-гадовы мужчына дазваляў

сабе гэта працягчы час, пакуль не ўмігалься супрацоўнік УКДБ па Гродзенскай вобласці і Лідскага РАУС. Цяпер праводзіцца праверка, каб усталяваць крыніцу паходжання выбуховых рэчываў.

«ШЛЁПНУЛА МІНУ ПАД БЕНЗАВОЗ, А ПЯТАЙ РАНИЦЫ БЫЎ ВЫБУХ...»

Дванаццаць імгненнай вайны. Частка 9.

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»
(организатор аукциона) 04 июня 2010 года

ПОВТОРНО ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН
по продаже единым лотом принадлежащих ОАО «Минское производственное кожевенное объединение» Минский район (продавец) зданий, сооружений и иного имущества, расположенного по адресу: Минская область, Минский район, район поселка Гатово.

В состав лота входит следующее имущество:

№ п/п	Наименование и характеристики продаваемого имущества
1.	Здание производственного корпуса общей площадью 8 957,0 кв.м, инв. номер 600/С-118240
2.	Склад ОКСа (здание специализированное складов, торговых баз баз материально-технического снабжения, хранилищ площадью 430,9 кв.м, инв. номер 600/С-104462)
3.	Контрольно-пропускной пункт № 3 (здание неустановленного назначения площадью 6,9 кв.м, инв. номер 600/С-104457)
4.	Подъездные автодороги (асфальт) — 8 470 кв.м
5.	Металлосетчатый забор (прямоугольные рамные конструкции из проволочной сетки на металлических опорах) — 374,0 м
6.	Железобетонный забор (железобетонные панели на железобетонных опорах) — 139,0 м
7.	Озеленение внешней площадки территории завода — 9193 кв.м
8.	Подъездные железнодорожные пути — 108,2 м
9.	Машина холодильная ХМ-ФУ 401
10.	Бак для охлаждения воды
11.	Бак для разведения раствора ВПС-2,0-0,2 Г
12.	Градирия
13.	Шкаф силовой ШР 11-73504
14.	Плита электрическая П-4
15.	Кипятильник КН 100 м
16.	Линия ЛГС

Имущество, входящее в состав лота, расположено на земельном участке площадью 2,8839 га, кадастровый номер 623684300001000395.

Имущество, входящее в состав лота, обременено договорами аренды.

Начальная цена — 7 910 000 000 белорусских рублей без учета НДС. К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы:

- заявление на участие в аукционе; заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона; заверенные копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц и индивидуальных предпринимателей); соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающего внесение задатка; а также иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток в размере 395 500 000 белорусских рублей перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, г. Минск, код 153001331, УНП 190398583.

Победителем торгов признается участник, предложивший самую высокую цену за продаваемый лот. Процедура проведения торгов устанавливается порядком проведения аукциона.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов подписывается в течение 10 календарных дней с даты проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в следующем порядке: 10 (десять) процентов от цены продажи, определенной в результате аукциона, с учетом внесенного задатка, перечисляются победителем торгов продавцу в течение 20 календарных дней с даты проведения аукциона, оставшаяся часть — в течение 180 календарных дней с даты проведения аукциона равными долями ежемесячно. Аукцион состоится **04 июня 2010 года в 12.00** по адресу:

г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с **05.05.2010 по 02.06.2010** включительно в рабочие дни с 09.00 до 18.00 (в пятницу — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 227 48 36 — УП «Минский городской центр недвижимости» (ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск);
(+375 29) 636 86 81 — ОАО «Минское производственное кожевенное объединение» Минский район (р-н п. Гатово, 223017, Минский район, Минская обл.)

Сайт в интернете: www.mgcn.by

ХОЦЯ Настасся Адамаўна і называе сябе шараговай партызанкай, яе дыверсіі грывелі на ўвесь акупаваны Мінск. Яна падкладала міны пад гітлераўскія эшалоны, пускала на паветра бензавозы, вербавала ў партызаны вялікіх начальнікаў, якія супрацоўнічалі з фашыстамі.

Настасся Адамаўна расказала пра тое, як рыхтавала выбухі, як падманвала немцаў, ад якога страху «напукала ў штаны» і за што арыштавалі яе першага партызанскага камандзіра.

Да вайны Настасся расла звычайнай школьнай вучанцай, але акупацыя раскрыла ў ёй надзвычайную расшчэпленасць, якая не сінілася нават многім адважным мужчынам. Яна ярка ўгадвае першы дзень вайны і першыя бомбы, якія ўпалі на Мінск.

— 22 чэрвеня мы групай вучняў сабраліся ў 22-й школе каля парка Горкага і хацелі ісці на калысціце Камсамольскага возера. Раптам аб'явілі, што вайна. Пачалася паніка, сказалі выбягаць, былі чутны выбухі. Наша школа ў гэты ж дзень «паляцела», тады ж разбамбілі адно з крылаў ваказала.

Няхай мяне да сценкі ставяць, але ў гэты дзень Мінск ужо бамбілі. Хто выбег са школы, той застаўся жывы. Памятаю, як мы цераз мост, цераз кладку беглі дадому ў бок нашай вуліцы Андрэеўскай. Бомбы кідалі футасяны. Першую я пачынала варонка памерам з мой пакой. На нашу вуліцу бомбы не падалі.

Прышлі дадому — што рабіць? У нас была сям'я сем чалавек, карова была. І мы пайшлі з горада ў бок Смільчавіча, а там нас перахаліў нямецкі дэсант. Вярнуліся назад.

— **Якія былі немцы?**
— Ішлі з заканаснымі рукавамі, такія былі героі, да дзяццель заляцалі: «Фрау, фрау!» Така нянавіць была, што жах адзіны. Ну, думала, мы вам пакажам. Спачатку брат пайшоў партызанам, у «Сталінскую бригаду». Потым — мой будучы муж Віктар. Ён быў выкладчыкам інстытута фізкультуры. Многія студэнты гэтай ВНУ здымалі дамы па нашай вуліцы, пазней яны і сталі стрываць партызанскіх «Брыгады старога», якой кіраваў Васіль Пыжыкаў.

Узімку 1942 года мы з Віктарам пакаліліся, яшчэ пры немцах. Зрабілі фоты. З папелнічкі Нінэй Раманавой пачалі выконваць першыя заданні: насілі зброю, хадзілі сувязнымі. Ужо з 1943 года я была шараговай партызанкай ў брыгадзе «Смерць фашызму» (атрада імя Варашылава).

Наслі ў канвертах схемы бамбёжак Мінска, якія перадаваліся з лініі фронту. Партызан Гаранскі арганізаваў сігналазны — чырвоныя і зялёныя ракеты, каб лётчыкі арыентаваліся, што можна бамбіць, а што нельга. Мінск я ведала ад «Я». Калі была аблава, мы з гэтым Гаранскім на Нямізе ў падвале сядзелі тры дні і тры ночы. І нас не знайшлі.

— **Ці моцна змяніўся горад з тае пары?**
— Вядома. Хоць вуліца Пуліхава амаль не змянілася, толькі дамы пабудавалі новыя. На Чырвонарэмейскай была міліцыя, стаяў іпадром. Там, дзе сёння цырк, была электрастанцыя. Ідзеш адтуль па Кастрычніцкую плошчу, праходзіш

Фота Аляксандра АБУХОВІЧА.

сквер — далей кінатэатр «Зорка», маленькія крамы... У партызанскіх атрадах я прывяла шмат жывой сілы. Запомнілася мне адно заданне — прыйсці на адно з прадпрыемстваў і завербаваць дырэктара, якога ў свой час прывялі з Масквы. Ён супрацоўнічаў з фашыстамі. Знайшла яго, паказала пасланне. Ён быў з палюбоўніцай Верай, сядзелі ў цёплым месцы. І я сказала: «Партызаны зрады не любяць, збіраюцца і сыходзяць». Думала, ён зараз мяне выдасць. А ён мяне пагладзіў і даў згоду. У Мінску была паніка: «Дзе ён падзяваўся?» Потым гэты дырэктар быў у партызанам.

— **Ці часта ў вашай брыгадзе мяняліся камандзіры?**
— Часта. Самага першага камандзіра брыгады, Васіля Пыжыкава, раптоўна выслалі на вількую зямлю. У мяне ёсць яго некролаг, дзе напісана, што яго туды выслалі на лясчанне. А ён мне пасля вайны казаў, што сядзеў у канцлагеры.

— **Фашысцкім ці бальшавіцкім?**
— У нашым. Не хацеў падпісацца на нішто.

— **Самая першага камандзіра брыгады, Васіля Пыжыкава, раптоўна выслалі на вількую зямлю. У мяне ёсць яго некролаг, дзе напісана, што яго туды выслалі на лясчанне.**

— **А ён мне пасля вайны казаў, што сядзеў у канцлагеры.**

— **Хто гэтым займаўся, расстрэльвалі. Як і за іншых правіннасцаў.** У нашым атрадзе аднекуль уззялася адна дзяўчына прыгожая. І адзін партызан з ёй перасяў. І тут з ёй нешта зрабілася. Урач сказаў, што сіфіліс. Той расказаў, з кім ён звязваўся. Гэтую дзяўчыну забраў адзін партызан, сказаў: «Хадзем пагуляем». Яна пайшла наперад, ён яе застрэліў. Што з ёй вазіцца?

— **???**

напісалі? Праўда, пасля вайны Пыжыкаў вярнуўся ў Мінск і атрымаў кватэру.

— **«Лўрэйска хлопчыка застрэлілі, бо не даказаў, што ён «рускі»»**

Вось як Настасся Адамаўна сходу ўгадвае акупацыю ў Мінску:

— Хлеба няма, бойся кожнага. У першыя дні вайны людзі раскапалі з фабрык шакалад, муку, соль, пакуль немцы не ўзялі ўсё ў свае рукі.

— **Ці здэкаваліся фашысты з людзям?**
— На мяне немцы ніколі не казалі «жыдоўка», хоць за жыццё наслаўдзілі ўсё.

Я паўсюль магла прайсці, прабрацца. А аднойчы бачыла такога. Маці выпусціла хлопчыка каля опера-наега тэатра. Немец пытаецца ў яго: — Ты хто? — Гуські. — Ты скажы, што ты рускі, рускі, — кажа яму перакладчык. А ён не можа «р» вымавіць, і ўсё. Дрыжэў, а потым сказаў: — Я гускі і больш паўтараць не буду.

І яго тут жа на месцы і забілі... Як нашы на фронце дадуць ім прыкурцы, дык на Кастрычніцкай плошчы людзі вясюць.

— **Фашысты нас па працы ў Германію не гналі?**
— Вядома, гналі, але мы стараліся не пападацца. Хоць мой бацька з-за мяне быў высланы ў канцлагер. У партызанам былі дзве здардніцы — Юля і Роза. А ў мяне было заданне правесці ў Мінск на пэўны адрас радзючку Ірну. Яны пачыналі яе ў атрадзе, пазвалі ў Мінскую і выдалі. І маю хату паказалі. Бацьку за мяне арыштавалі. Мы з Нінэй Раманавой ішлі па Мінску, а суседка Ганна Дзімітрыева ведала, што ў нас засада. Яна каля брамы стала і чакала нас, на ведамліна, выратавала...

— **Ніне адравала абедзве нагі, прасілася: «Дабіце мяне»»**

Многім партызанам падчас вайны даводзілася ваяваць не толькі з немцамі, але і з дзікімі жывёламі. Для Настасі Адамаўны самае страшнае слова ў гэтым жыцці — воўк.

— **Выпадаў у лесе. Мой муж ведаў друкарскую справу і друкаваў уліткі.** Аднойчы я прыйшла да яго ў штаб брыгады. Там вартавы ходзіць, лес, усё як траба. І я захацела па-маленькаму, выйшла, прывяла трохі. І тут мне нешта ў вочы бліснула. Я падукала, што нехта крадзецца штаб падаваць. Крычу вартавому: «Валодзька, суды!» Ён стрэліў, паднялася трывога. А я згубіла прытомнасць. А гэта крычаў воўк. Мога мяне загрыць і знесці.

— **Яшчэ адзін выпадак. Мы з Нінэй Раманавой ішлі на Мільніцы.** Былі ўжо побач, не дайшлі метраў 30 да лесу — бах, выхадзяць ваўкі. Нам было загадана, каб у выпадку чаго шыць, быццам нічога не здарылася. І я ў штаны напусціла, і Ніня ў штаны напусціла. Ну што ж, з ваўком

Памятаю, пасля таго, як фашыстаў прагналі, мы наварылі бульбы, пакупаліся ў Свіслачы і заснулі як мёртвыя.

— **Пасля вайны Анастасія Адамаўна працавала ў гандлі, удаму — у інстытуце фізкультуры.**

— **Яшчэ адзін медаль «За адвагу» наша партызанская дыверсантка атрымала ў 1960-х гадах. Медаль быў франтавы, уручыць яго павіны былі ў 1945 годзе. Але Настасся Адамаўна ўзяла прывізанча мужа, і яе доўгія гадзі не маглі з гэтай прычыны знайсці.**

— **У Сопатвы наразілася тры дачкі. Муж Віктар памёр у 1982 годзе. Настасся Адамаўна сёння 87.** Яўген ВАЛОШЫН.

— **У нас быў такі Шагойка, партызан. Так усё падрабляў, што аднойчы ў Смалевічах мы ў немцаў атрымалі прадукты, каб адсяцкаваць новы 1944 год. І ежу, і гарэлку. Нават маркі падраблялі і ўсё за іх куплялі на базары.**

— **Яе заслалі, вядома. Колкі было гэтых лазутчыкаў.** У нас быў камандзір брыгады Леанід Мамат, чэмпіён па плаванні з гранатай, — Настасся Адамаўна з ганарам паказала на стоп, дзе стаяць аздобленыя ў рамкі партрты ўсіх яе партызанскіх камандзіраў. — Калі трэба рэчку перайсці, ён возьме пачку пада паху, раз-два і пералпыне. Яго падарвалі ў зямляніцы. Паліцэйскі вучэльнік рабіць дыверсіі. Лазутчыкаў гэтых, лясных ваўкоў, рыхтавалі ў Барысаве.

— **Ці часта ў вашай брыгадзе мяняліся камандзіры?**
— Часта. Самага першага камандзіра брыгады, Васіля Пыжыкава, раптоўна выслалі на вількую зямлю. У мяне ёсць яго некролаг, дзе напісана, што яго туды выслалі на лясчанне. А ён мне пасля вайны казаў, што сядзеў у канцлагеры.

— **Фашысцкім ці бальшавіцкім?**
— У нашым. Не хацеў падпісацца на нішто.

— **Самая першага камандзіра брыгады, Васіля Пыжыкава, раптоўна выслалі на вількую зямлю. У мяне ёсць яго некролаг, дзе напісана, што яго туды выслалі на лясчанне.**

— **А ён мне пасля вайны казаў, што сядзеў у канцлагеры.**

— **Хто гэтым займаўся, расстрэльвалі. Як і за іншых правіннасцаў.** У нашым атрадзе аднекуль уззялася адна дзяўчына прыгожая. І адзін партызан з ёй перасяў. І тут з ёй нешта зрабілася. Урач сказаў, што сіфіліс. Той расказаў, з кім ён звязваўся. Гэтую дзяўчыну забраў адзін партызан, сказаў: «Хадзем пагуляем». Яна пайшла наперад, ён яе застрэліў. Што з ёй вазіцца?

— **???**

«КРЫШТАЛЬ» ПАКІДАЕ СТАЛІЦУ

Але пры гэтым мае намер прапанаваць тэкіль і ром

Сяргей ГРЫБ

КАля абласных цэнтраў і гарадоў — «статысцікай» моцў з'яўляцца сучасныя кампаніі, якія будуць адначасова займацца вырошчваннем і рэалізацыяй бульбы, а таксама вытворчасцю бульбяных паўфабрыкатаў. Прычым, як паведваюць старшыня канцэрна «Белдзяржхарчпрам» Іван Данчанка, гаворка тут павінна ісці аб распрацоўцы спецыяльнай дзяржаўнай праграмы.

АБІРАЦЬ БУЛЬБУ БОЛЬШ НЕ АКТУАЛЬНА?
Калі 60 працэнтаў бульбы ва ўсім свеце прадаецца ў выглядзе паўфабрыкатаў, аднак Беларусь тут па-ранейшым з'яўляецца выключэннем. Айчыныя чыслы, замарожаныя драўнікі ці рэзаную бульбу фры аднесці да прадуктаў «шырокага выкарыстання» сёння складана, і не ў апошняю чаргу з-за адсутнасці дастатковай колькасці прапаноў з боку вытворцаў. Той жа «дэфіцыт» прапаноў вадые да таго, што абсолютная большасць грамадзян краіны абірае бульбу самастойна. На Захадзе тут ёсць даволі папулярная і проста «зручная» альтэрнатыва — продаж ужо абаранай бульбы ў вакуумнай упакоўцы.

— Мы разлічваем, што ў пераглядзе з'яўляцца спецыялізаваныя кампаніі з наладжанымі вырошчваннем, захоўваннем і сартаваннем бульбы, — зазначае Іван Данчанка. — Пры гэтым таварыня караняплоды будуць ісці на продаж у «свежым» выглядзе і на вытворчасць абаранай бульбы ў вакуумнай упакоўцы. У сваю чаргу караняплоды, што не маюць таварных характэрнасцей, павіны выкарыстоўвацца на перапрацоўку ў юр — на яго аснове моцў вырабляцца чыслыя замарожаныя драўнікі.

Падобныя буйныя кампаніі ўжо існуюць у усходняй Расіі, ёсць удалы прыклад і ў нас — прадпрыемства «Машхарчпрад» на тэрыторыі Пухавіцкага раёна. Праўда, гэты прыклад пакуль унікальны, і па пельмі аб'ектыўнай прычыне — адсутнасці дастатковай колькасці патрэбнай сыравіны. Паводле слоў Івана Данчанкі, рэальна па-сапраўднаму якасную бульбу моцў прапанаваць усяго 10-15 гадаў. Між тым, каб зняць усё пытанні, такіх сельгаспрадпрыемстваў павінна быць мінімум сто.

— «Машхарчпрад» ідзе шляхам стварэння ўпайнай сыравіннай зоны: у склад гэтага акцыянернага

тыс. тон цукру ў год. Зыходзячы з цяперашніх чыслаў, гэта можа забеспячыць не менш чым 100 млн валютнай вырўкі ў год. Плюс да таго, прадпрыемства мае намер вырабляць цукровыя кансервы — джэм і варонні.

Копт праекта будзе значным. Будаўніцтва завода ацэньваецца прыкладна ў 300 млн еўра.

— Цяпер ідзе пошук кітайскай кампаніі, якая б пабудавала сучасны завод «пад ключ», — адзначаў Іван Данчанка. — Пры гэтым мы разлічваем на прыцягненне дзяржаўнага крыўтву КНР тэрмінам не менш чым на 20 гадоў.

Дарэчы, новае прадпрыемства будзе цапкам арыентавана на экспарт — патрэбу Беларусь айчыныя вытворцы ўжо сёння звычайна зацэпваюць цапкам. Што ж, да варыянтаў продажу за мяжой, у той тубайшлі прывабнымі напрамкамі з'яўляюцца Расія і Украіна. Аднак адначасова будзе весіцца пошук новых рынкаў збыту.

ДРОЖДЖЫ СА СЛУЦКАЙ «ПРАПСІКАЙ»
Яшчэ адзін цікавы праект — стварэнне новага дражджавога камбаніта ў Слуцку. Паводле слоў Івана Данчанкі, сёння Слуцкі цукровы рафінэны камбаніт і нямецкая кампанія «Uniferm» выходзяць на падпісанне адпаведнага інвестыцыйнага пагаднення коштам у 25 млн еўра. 70 працэнтаў выдаткаў павіны ўзяць на сябе германскі, а адпаведна, 30 працэнтаў — беларускі бок.

— Новае прадпрыемства можа быць пабудавана на працягу года пасля падпісання пагаднення, — заўважыў Іван Данчанка. — Прычым магучы камбаніта разлічаны на 20 тыс. тон хлебапакарных, вільных і піўных дражджыў, а так унутрана патрэба Беларусі ацэньваецца ў 10—12 тыс. тон.

Апроч усяго, будаўніцтва новага прадпрыемства ў Слуцку дазволіць вырашыць пытанне з Мінскім дражджавым камбанітам. Паводле рашэння ўладаў сталіцы, ён павінен вызваліць сваю перапаўняючую ў самым цэнтры горада. Пры гэтым працоўнаму калектыву Мінскага дражджавога камбаніта плануецца прапанаваць аб'яўлявацца на іншых заводах — скажам, на «Каўнарыцы» ці «Слодчы».

— **Віскі павялічваюць «УРОСТ»**
Змены чакаюць і вядомае лікёра-гарэлачнае прадпрыемства «Крышталь». Ужо ў ліпені-жніўні пачнуцца работы па вынасе завода з цэнтры сталіцы за Мінскую кальвадароў аўтадарогу.

— У нас няма анікіх сумненняў, што дапаможныя службы, транспартны цэх і склады сапраўды будуць пераносіцца, — зазначаў Іван Данчанка. — Але хоцання спадзявацца, што на цяперашнім месцы застанеца напамінак аб прадпрыемстве з вялікай гісторыі — у прыватнасці, гаворка аб заводадупраўленні, фірменным гандлі, да таго ж, магчыма, тут ёсць сэнс падумаць аб стварэнні музея.

Тым часам старшыня канцэрна падкрэсліў, што перанос «Крышталь» не адб'ецца на якасць прадукцыі, тым больш што былі ўкладзены значныя сродкі ў мадэрнізацыю вытворчасці ў галюнага «складніка» — спірту. Пры гэтым Іван Данчанка нагадаў, што апошнім часам «Крышталь» рэалізаваў некалькі цікавых праектаў, і сярод іх — разліў шатландскага віскі.

— Работа з віскі атрымала высокую ацэнку, у выніку сёння прадпрыемства ўжо мае згоду на разліў гэтага напою не толькі 3-х, але і 12-гадовай вытрымкі, — адзначаў Іван Данчанка. — А ў бліжэйшы час «Крышталь» мае намер таксама распачаць разліў тэкіль і рому — па 5 тысяч дэкалітраў. Мы разлічваем, што тэкіль будзе пастаўляцца з Мексікі, а што да рому, то тут ідзе пошук варыянтаў, не выключанае верагоднасць супрацоўніцтва з Венесуэлай.

— **Ісё з сабная тэма — цана на гарэлку.** Магчыма, у сувязі з павеліччэннем акцызу яна крыху ўзрасце.

— **Аднак тут трэба быць вельмі ўважлівым, — заўважыў старшыня канцэрна.** — Сёння цана на пшшчуг танавай беларускай гарэлкі набліжаецца да 8 тыс., у пераразліку на пляшку ўкраінскай яна складае прыкладна 7 тыс., на пляшку рыскай — каля 9 тыс. рублёў. І не ўлічваючы гэтую акалічнасць нельга — у адваротным выпадку мы проста сутыкнёмся з праблемай «народнага імпарту».

Праект беларускай АЭС — адзін з самых беспечных у свеце

ТАКОЕ меркаванне выказаў загадчык лабараторыі «Аб'яднаннага інстытута энергетыкі і ядзерных даследаванняў «Сосны» НАН Беларусі Ваган КАЗАЗЭЯ на пасяджэнні «круглага стала», арганізаванага грамадскім аб'яднаннем «Белая Русь».

Паводле слоў вучонага, праект «АЭС-2006», па якім будзе будавацца беларуская АЭС, распрацоўваўся з максімальным улікам рэкамендацый МАГАТЭ. Галоўная асаблівасць — выкарыстанне дадатковых пасуных сістэм бяспекі ў спалучэнні з актыўнымі традыцыйна ў ім прадудлежана абарона ад зямлятрусю, урагану, падзення самалёта. Прыкладамі ўдасканалення з'яўляюцца падвоеная абарона аблонака рэактарнай залы і «пастка» раслапува актывнай зоны, размешчаная пад корпусам рэактара. Праект распрацаваны на базе электрастанцыі з вода-вадарна энергетычнымі рэактарами (ВВЭР), якія ўжо даказалі сваю навадзённасць.

Па праекце «АЭС-2006» будзеўца Ленінградская АЭС, падобныя станцыі таксама плануецца пабудаванні ў Таранежы і Калінінградзе. «Мы будзем трэцімі або чацвёртымі і апянім у больш выгадным гэтага напою не толькі 3-х, але і 12-гадовай вытрымкі, — адзначаў Іван Данчанка. — А ў бліжэйшы час «Крышталь» мае намер таксама распачаць разліў тэкіль і рому — па 5 тысяч дэкалітраў. Мы разлічваем, што тэкіль будзе пастаўляцца з Мексікі, а што да рому, то тут ідзе пошук варыянтаў, не выключанае верагоднасць супрацоўніцтва з Венесуэлай.

— **Як паведаміць намерскі галоўнага інжынера «Дзяржспецбуду» Вадзім ТУРКОУ, у грамадскіх слуханнях матэрыялаў справаздачы пра ўздзеянне на навакольнае асяроддзе беларускай АЭС узялі ўдзел больш за 200 тысяч чалавек.** Вадзім Туркоў нагадаў, што матэрыялы былі шырока прадстаўлены ўсім зацікаўленым бакам, у тым ліку жыхарам Лівыі, Латвіі, Украіны. Падчас грамадскіх слуханняў ацэнкі ўздзеяння на навакольнае асяроддзе (АУНА) спецыялісты далі адказы больш чым на 700 пытанняў па 12 тэмах. «Такая колькасць пытанстваў не гаворыць пра заганы праекта, а сведчыць пра вялікую цікавасць грамадзян да будаўніцтва АЭС», — падкрэсліў намеснік галоўнага інжынера. Ён таксама адзначыў, што некаторыя заўвагі дадзеныя істотна дарадцаваць дакументам. У прыватнасці, аказаўся даражчым вопыт навукоўцаў з Кіева і Санкт-Пецярбурга.

Гэтая ацэнка ўтрымлівае прыродную і сацыяльна-эканамічную характэрнасці раёна размешчана АЭС, заключанае аб адпаведнасці пляцоўкі для станцыі прыродна-экалагічным крытэрыям, характэрнасці АЭС, папярэдні аналіз ўздзеяння на навакольнае асяроддзе і іншыя звесткі. Ацэнка зроблена ў адпаведнасці з патрабаваннямі заканадаўства Беларусі, у тым ліку Канвенцыі аб ацэнцы ўздзеяння на навакольнае асяроддзе ў трансгранічным кантэксце, а таксама з улікам рэкамендацый Міжнароднага агенства па атамнай энергіі. Пры падрыхтоўцы дакумента быў задзейнічаны практычна ўвесь навуковы патэнцыял рэспублікі. Матэрыялы па ацэнцы ўздзеяння на навакольнае асяроддзе АЭС распрацаваныя на падставе вынікаў даследаванняў стану кампанентаў навакольнага асяроддзя, правядзеных у 20

АЛЕРГІЧНУЮ РЭАКЦЫЮ ТРЭБА СПЫНІЦЬ

Фота Алена ПРАЦЕПАТА.

Ва ўсім цывілізаваным свеце адзначаецца рост алергічных хваробаў, у прыватнасці, алергічнага рыніту, кан'юнктыўі і бронхіальнай астмы. Вышэй верагоднасць займаць алергічнае захворванне (той жа паліноз) у тых, хто мае абцяжараную спадчыну (калі з падобнымі праблемамі жывуць сваікі). Свой унёсак у сумную справу дадаюць алергічныя рэакцыі на любыя леквавыя прэпараты, напрыклад, на ўвядзенне вакцын. Вышэй рызыка ў дзяцей, якіх ран на перавагу на штучнае выкармліванне, а таксама ў тых, хто часта пакутае ад вострых рэспіраторных інфекцый.

Пры своечасовым выяўленні і лячэнні алергія можа не пагаршаць якасць жыцця. Інакш кажучы, алергічны працэс можна спыніць, а можна дазволіць яму прагрэсаваць. Той, хто не лечыць вясенні паліноз, літаральна праз год-два будзе пакутаваць ужо ад павышанай адчувальнасці не толькі да дрэў, але і да збожжавых, і да такіх складанакветных траў як палын. Паступова далучыцца і павышаная адчувальнасць да хатняга пылу. Як правіла, так яно і бывае. Паліноз пачынаецца звычайна з рыніту, а заканчваецца ў 20

Масты, Алеся Аляксандраўна. Дыягназ — *дэргаграфічная крапіўніка.* Лячылася два тыдні, але безвынікова. У месцы расчэсвання з'яўляюцца апёкі... Яны могуць быць рознага памеру.

— Які менавіта вы лячыліся? — *Піла ларатадзін, супрасцін, актываваны вугаль, рабіла лазерную чыстку крыві. Можна быць, і стала крышку лепш, але істотнага зруху я не заўважаю.*

— Па выніках аследавання страўніка-кішчанага тракту праблема няма? — *Няма.*

— Колькі часу вас турбуе крапіўніка? — *З пачатку сакавіка.*

— Значыць, працэс ужо хранічны. У вашым лячэнні важную ролю грае гіпаалергенная дыета і прыём антыгістамінных прэпаратаў другога пакалення працяглага дзеяння. Гэта прэпараты кішталту парлазіна, эрыуса, тэлфаста, кесціна. Іх трэба прымаць штодня. Калі вам недастаткова адной таблеткі ў дзень, можна прымаць адну таблетку раніцай, другую вечарам. І прымаць трэба на працягу некалькіх месяцаў. Нельга прымяняць такія прэпараты ад выпадку да выпадку ці толькі два тыдні. Гэта — асноўнае ў вашым лячэнні, калі, вядома, у вас не выяўленыя якія-небудзь спадарожныя праблемы...

Жоўцекаменную хваробу можна аднесці да спадарожных?

— Так, таму я ў вас і пыталася аб праблемах страўнікава-кішчанага тракту. З жоўцекаменнай хваробай таксама трэба разабрацца. Калі ў жоўцевым пазурзі ёсць камяні, іх трэба выдаляць. Цяпер ужо не чакаюць абстрактнага халестэрыну, а прымяняюць аперацыйнае ўмяшанне адразу пасля яго выяўлення. Таксама хвароба таксама ўплывае на стан скуры, але спачатку вам усё ж такі трэба спыніць крапіўніцу, дзя-

Жоўцекаменную хваробу можна аднесці да спадарожных?

— Так, таму я ў вас і пыталася аб праблемах страўнікава-кішчанага тракту. З жоўцекаменнай хваробай таксама трэба разабрацца. Калі ў жоўцевым пазурзі ёсць камяні, іх трэба выдаляць. Цяпер ужо не чакаюць абстрактнага халестэрыну, а прымяняюць аперацыйнае ўмяшанне адразу пасля яго выяўлення. Таксама хвароба таксама ўплывае на стан скуры, але спачатку вам усё ж такі трэба спыніць крапіўніцу, дзя-

Жоўцекаменную хваробу можна аднесці да спадарожных?

— Так, таму я ў вас і пыталася аб праблемах страўнікава-кішчанага тракту. З жоўцекаменнай хваробай таксама трэба разабрацца. Калі ў жоўцевым пазурзі ёсць камяні, іх трэба выдаляць. Цяпер ужо не чакаюць абстрактнага халестэрыну, а прымяняюць аперацыйнае ўмяшанне адразу пасля яго выяўлення. Таксама хвароба таксама ўплывае на стан скуры, але спачатку вам усё ж такі трэба спыніць крапіўніцу, дзя-

Жоўцекаменную хваробу можна аднесці да спадарожных?

— Так, таму я ў вас і пыталася аб праблемах страўнікава-кішчанага тракту. З жоўцекаменнай хваробай таксама трэба разабрацца. Калі ў жоўцевым пазурзі ёсць камяні, іх трэба выдаляць. Цяпер ужо не чакаюць абстрактнага халестэрыну, а прымяняюць аперацыйнае ўмяшанне адразу пасля яго выяўлення. Таксама хвароба таксама ўплывае на стан скуры, але спачатку вам усё ж такі трэба спыніць крапіўніцу, дзя-

Жоўцекаменную хваробу можна аднесці да спадарожных?

— Так, таму я ў вас і пыталася аб праблемах страўнікава-кішчанага тракту. З жоўцекаменнай хваробай таксама трэба разабрацца. Калі ў жоўцевым пазурзі ёсць камяні, іх трэба выдаляць. Цяпер ужо не чакаюць абстрактнага халестэрыну, а прымяняюць аперацыйнае ўмяшанне адразу пасля яго выяўлення. Таксама хвароба таксама ўплывае на стан скуры, але спачатку вам усё ж такі трэба спыніць крапіўніцу, дзя-

Жоўцекаменную хваробу можна аднесці да спадарожных?

— Так, таму я ў вас і пыталася аб праблемах страўнікава-кішчанага тракту. З жоўцекаменнай хваробай таксама трэба разабрацца. Калі ў жоўцевым пазурзі ёсць камяні, іх трэба выдаляць. Цяпер ужо не чакаюць абстрактнага халестэрыну, а прымяняюць аперацыйнае ўмяшанне адразу пасля яго выяўлення. Таксама хвароба таксама ўплывае на стан скуры, але спачатку вам усё ж такі трэба спыніць крапіўніцу, дзя-

Жоўцекаменную хваробу можна аднесці да спадарожных?

— Так, таму я ў вас і пыталася аб праблемах страўнікава-кішчанага тракту. З жоўцекаменнай хваробай таксама трэба разабрацца. Калі ў жоўцевым пазурзі ёсць камяні, іх трэба выдаляць. Цяпер ужо не чакаюць абстрактнага халестэрыну, а прымяняюць аперацыйнае ўмяшанне адразу пасля яго выяўлення. Таксама хвароба таксама ўплывае на стан скуры, але спачатку вам усё ж такі трэба спыніць крапіўніцу, дзя-

Жоўцекаменную хваробу можна аднесці да спадарожных?

— Так, таму я ў вас і пыталася аб праблемах страўнікава-кішчанага тракту. З жоўцекаменнай хваробай таксама трэба разабрацца. Калі ў жоўцевым пазурзі ёсць камяні, іх трэба выдаляць. Цяпер ужо не чакаюць абстрактнага халестэрыну, а прымяняюць аперацыйнае ўмяшанне адразу пасля яго выяўлення. Таксама хвароба таксама ўплывае на стан скуры, але спачатку вам усё ж такі трэба спыніць крапіўніцу, дзя-

Жоўцекаменную хваробу можна аднесці да спадарожных?

— Так, таму я ў вас і пыталася аб праблемах страўнікава-кішчанага тракту. З жоўцекаменнай хваробай таксама трэба разабрацца. Калі ў жоўцевым пазурзі ёсць камяні, іх трэба выдаляць. Цяпер ужо не чакаюць абстрактнага халестэрыну, а прымяняюць аперацыйнае ўмяшанне адразу пасля яго выяўлення. Таксама хвароба таксама ўплывае на стан скуры, але спачатку вам усё ж такі трэба спыніць крапіўніцу, дзя-

Пухавіцкі раён, Алена. Мой муж летась звярнуўся ў 2-ю паліклініку Мінска. Яму паставілі дыягназ — *хранічны вазамоторны рыніт.* Правалі тэсты на хатні пыл, сумесь траў, сланечнік, дзёмухавец, палын. Пчала дала два «плюсы», аса — адзін «плюс». Дадаткова былі выяўлены дыягназ інсектнай алергіі на ўкус пчол з клінічнай ацёку Квінке і вострай крапіўніцы. Было прызначана лячэнне прэпаратам фліксаназа ў 6 месячых дозах і калі ў кожны час ход. Плюс адзін курс гістагалабуліну. Але лячэнне не вывіль. Самі мяркуюць, што алерген недзе ў доме, бо муж прычынаецца раніцай ужо з насмаркам... Можна, гэта гіпсакардон? Мы жывём у прыватным доме, дзе усё абабіта гэтым матэрыялам. Ці робяць дзе-небудзь тэст на будаўнічы матэрыялы, у прыватнасці, на гіпсакардон? Якім можа быць лячэнне?

— Гэты насмарк не звязаны з уздзеяннем гіпсакардону. У хатніх умовах асноўны кампанент алергіі — клешчы пылу або клешчы паперы.

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

працэнтах выпадкаў астмы. Дэрматыт, у прыватнасці, аталічны, таксама можа быць папярэднікам бронхіальнай астмы. Яе ў выніку маюць 75 працэнтаў дзяцей з аталічным дэрматытам. Так што кантраляваць паліноз і дэрматыт вельмі важна, а галоўнае — не нада склададна. Дастаткова вытрымліваць адпаведны рацыён харчавання і прымаць належныя антыгістамінныя прэпараты. Самым эфектыўным відам лячэння з'яўляецца алергаспецыфічная імунная тэрапія, якая праводзіцца пры палінозе, бытавой астме, рыніце, інсектнай — ад укусу пчол і вос — алергіі. Такое лячэнне можа праводзіцца цяпер не толькі ў спецыялізаваных алергалічных кабінетах, якіх гэта было раней, а нават у хатніх умовах. Для гэтага створаны спецыяльныя сублінгвальныя формы лячэ-

ных алергенаў — кроплі. Прымяняюцца яны, як і ўсе іншыя прэпараты для гэтага віду алергіі, пад кантролем спецыяліста.

А на вашы пытанні адказаў дацэнт кафедры алергалогіі і прафаталогіі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі Людміла МАСЛАВА.

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

ся кашаль, насмарк, чханне без пералынку. Думала, прастуда. Тэралеўт кажа, што алергія. А гадоў сем таму у мяне на суставах ног і рук былі чырвоныя кругі. У Віцебску дэрматолог тады сказаў, што гэта псарыяз. Але я думаю, што хутчэй усё ж такі алергія. Калі пачынаецца цёплы сезон, у мяне чырванецца вочы, ацякае твар, пачынаецца мокры кашаль. Прапісалі мне кетаціфен. Пакуль прымаю, мне лягчэй, без яго усё зноў дрэнна. На сёння прымаю ларатадзін. Насмарку і чхання няма. Я б хацела, каб вы параілі мне якія-небудзь кроплі, каб спыніць насмарк. Бо калі капаю, напрыклад, нафцізін, то ўносе адчуваю смеленне, пачынаю чхаць яшчэ больш.

— У вас падобна на тое, што вочы і нос непакояць з-за пылкавай алергіі. На карысць апошняй гаворыць абстрактнае такіх праў у цэпале надвор'е, пасля знаходжаня на вуліцы, на прыродзе.

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алерген у доме. Але мы усё пер'е прапанавалі на сінтэтычныя валокны...

— Лягчы не стала? — **Абсалютна.** Калі ён з'яўдае з дому, яму становіцца значна лягчэй — з'яўляюцца і

Але ж на хатні пыл вынік тэста быў адмоўны. Доктар засяродзіла ўвагу толькі на ўкус пчол і прызначыла адпаведнае лячэнне. Потым мы звярнуліся да лор-учара на Сухой, і там нам казалі, што трэба шукаць алер

ВАРТА СПРАБАВАЦЬ, НАВАТ КАЛІ СА СТА АСУДЖАННЫХ ВЫПРАВІЦА ТОЛЬКІ АДЗІН...

Круглы стол

4 мая 2010 г. ЗВЯЗДА

Мікалай КОХАНАУ.

«ЗВЯЗДА»: Як складвацца першыя дні асуджана на волі? Як часта ён застаецца адзін на адзін са сваімі праблемамі?

Т. ФЭДАРАВА: Чалавек, які выйшаў з месца пазбаўлення волі, можа звярнуцца па дапамогу ў тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. На базе нашых цэнтраў маюцца саляны «Міласэрнасць», дзе можна атрымаць гуманітарную дапамогу, напрыклад, адзенне, пасцельную бялізну. Цэнтры таксама аказваюць бясплатную юрыдычную і псіхалагічную дапамогу.

Між тым, напрыклад, летас у Кастрычніцкім раёне сталіцы з 212 чалавек, якія вызваліліся, у раёны тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання звярнуўся толькі 21 чалавек (з іх 15 — па псіхалагічную дапамогу, 5 — па гуманітарную, для аднаго правялі юрыдычную кансультацыю, яшчэ аднаму дапамаглі атрымаць рэгістрацыю). Астатнія, у асноўным, звярталіся па грашовую дапамогу. Такім грамадзянам можа быць аказана дзяржаўная адрасная сацыяльная дапамога (штомесечная ці аднаразова). Для аказання гэтага віду дапамогі трэба выконваць пэўныя ўмовы, з якімі можна знаёміцца ў органах працы, занятасці і сацыяльнай абароны па месцы рэгістрацыі. На сёння на рэспубліканскім узроўні гэта адзіны від матэрыяльнай падтрымкі такіх людзей. Але ў рэгіёнах, наколькі я ведаю, прымаюць свае праграмы. Напрыклад, у Віцебскай вобласці ў адным з раёнаў матэрыяльную падтрымку тым, хто выйшаў на волю, аказвае райвыканком. У Мінску ж асуджаным бясплатна фатаграфуюць на пашпарт.

М. КІЛБАС: Прапануюем асуджаным дапамогу, у прыватнасці, аказваем садзейнічанне ў пошуку працы. Але большасць з іх не патрэбна гэта дапамога. У якасці доказу сваіх слоў прыгадоў сустрачу пракурора раёна з асуджанымі. Пракурор папрасіў падняць рукі тых, хто нідзе не працуе. Большая частка падняла. «А каму патрэбна дапамога?» — прагучала наступнае пытанне. На гэты раз я налічыў толькі дзве рукі...

«ЗВЯЗДА»: Што, на ваш погляд, з'яўляецца залогам спраўданага выправлення?

С. НИКЕЛЬ: Рэальна ў сённяшняй абумоўлена крадзяжамі. Чаму людзі крадуць? Ёсць клеткамані, якіх наўрад ці рэальна перавыхаваць; алкаголікі і наркаманы, якія крадуць, каб выпіць ці ўкалоцца. Тут без медыкаў ніяк. Большасць жа сьведомы ідуць на гэта, каб пракарміцца. Таму, я перакананы, былому знявольнаму трэба дапамагчы ў першую чаргу з пошукам працы.

М. КІЛБАС: Для таго, каб выправіцца, абавязкова трэба працаўладкавацца, бо, як паказвае практыка, на звычайную дарожку становяцца, які правіла, незвычайныя людзі. Зразумела, адрозна такога чалавека наўрад ці возьмуць на высокую аплатную работу. Але я ведаю прыклад, калі малады чалавек пасля вызвалення ўладкаваўся працаваць рабочым і неўзабаве даслужыўся да майстра. Ёсць і іншыя... Вось на днях затрымалі маладога чалавека, асуджанага да прапуўчых работ. Ён не жадаў працаваць, таму са снежня мінулага года хаваўся ад міліцыі. Яго затрымалі ў 6 гадзін раніцы ў камунальнай кватэры сужыхаркі, дзе яны разам распівалі спіртное. Затрымалі і тут жа завялі крымінальную справу. Вось вам і прыкладнае ў шэрагах рэальнасці.

М. КОХАНАУ: Працаўладкаванне былых знявольненых — балачкае пытанне. Летас было зарэгістравана ў якасці беспрацоўных 3700 чалавек, з іх працаўладкавана 1800. Нядаўна да мяне звярнуўся мінчанін. Вярнуўся на волю, а ні адна арганізацыя не жадае браць судзімага ды яшчэ без спецыяльнасці. Я накіраваў яго ў аддзел прафесійнай падтрымкі ўпраўлення занятасці, параіў выбарчы прафесію газэлектрзаваршчыка. Гэта прафесія запатрабаваная, таму без працы сядзець не давядзецца. Трэба дапамагчы такім людзям замацавацца ў рэальным жыцці, але, галоўнае, каб у іх самі былі заданні. Бо ніхто не зможа дапамагчы чалавеку, які не хоча прыняць гэтай дапамогі, хоць ты дзесяць наглядальнікаў паван.

«ЗВЯЗДА»: Мікалай, Ігар, Іван, раскажыце, калі ласка, з якімі прашкодамі вы сутыкнуліся падчас пошуку працы?

МІКАЛАЙ: Міліцыя адправіла мяне ў службу занятасці. Там прапанавалі два месцы працы. У абодвух адмовілі, сказалі, што ўжо знайшлі чалавека. Шчыра прызнаюся, я ведаў, што так атрымаецца, бо які наймальнік захоча ўзяць раней судзімага ды яшчэ з праблемамі са здароўем. Не так даўно ў мяне было сур'ёзнае кровазліццё ў галаву, рабілі аперацыю (паказвае

П. АДЧАС леташняй амністыі на волю выйшла каля 3 тысяч чалавек. Не так даўно Вярхоўны Суд распрацаваў чарговы праект закона аб амністыі, прымеркаванай да 65-годдзя Вялікай Перамогі. Паводле слоў старшыні Вярхоўнага суда Валяціна СУКАЛЬІ, сёлетняе памілаванне будзе не менш маштабным. Ад каго залежыць, колькі чалавек з тых, каму дадуць шанц, выкарыстаюць яго і вярнуцца да нармальнага жыцця? Адказ на гэтыя пытанні карэспандэнт «Звядзі» шукала разам з прадстаўнікамі зацікаўленых міністэрстваў і САМІХ АСУДЖАННЫХ. У прыватнасці, у дыскусію ўступілі начальнік упраўлення наглядна-выканаўчай дзейнасці МУС Сяргей НІКЕЛЬ; начальнік упраўлення палітыкі занятасці і народанасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Мікалай КОХАНАУ; начальнік аддзела развіцця і каардынацыі сацыяльнай дапамогі і сацыяльнага абслугоўвання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Таццяна ФЭДАРАВА; начальнік крымінальна-выканаўчай інспекцыі Ленінскага РУУС Мінска Міхал КІЛБАС; неаднаразова асуджаны Мікалай (36 гадоў), Ігар (31 год) і Іван (бацька двух дзяцей), якія стаяць на ўліку ў крымінальна-выканаўчай інспекцыі Ленінскага РУУС Мінска.

Сяргей НІКЕЛЬ.

шрам). Зараз працу ў прыватнай фірме аператарам-прыёмшчыкам, туды дапамаглі ўладкавацца знаёмыя. Гэта аптымальна для мяне варыянт.

ІГАР: Выйшаў з турмы пару тыдней таму. У службу занятасці не звяртаўся. Не было патрэбы. Браты прапанавалі праціцца на працу ў дарожную арганізацыю, дзе самі працуюць. Я ж звярнуўся да дырэктара агракамбіната «Ждановічы». У гэтым агракамбінаце я працаваў у аўтаслесарам раней. За час працы добра сябе зарэкамендаваў. Дырэктар у чарговы раз пайшоў насустрач і згадзіўся даць мне шанц. Калі б я быў на месцы наймальніка, я б не ставіў на ўсіх судзімых кліямю. Бо судзімы судзімаму не роўны. Сустрэўся б, пагаварыў з чалавекам, даведаўся, якія думкі ў яго галаве, чым ён хоча займацца. Па чалавеку бачна, хоча ён выправіцца альбо прайшоў, які кажуць, на пабыўку, да першай зарплаты.

ІВАН: Вось ужо больш за паўгода тыткаюся ў розныя арганізацыі, але паусоль адмаўляюць. Альбо кваліфікацыя не адпавядае (я стляр-станочнік 3-га разраду), альбо працоўны калектыў супраць... Я трэба ведаю, што насамрэч справа ў май працуючай кніжцы, дзе красуюцца тры артыкулы за прагулы. Тлумачу наймальнікам, што быў сумны, не думаю пра наступствы. Раней ужываў наркатыкі, не кантраляваў сябе, думаў толькі, як укалоцца. Залежнасць — страшная рэч, ворагу не пажадае. А зараз праграму ўвёлі, не ўжываю больш за паўгода. У мяне цяпер адна думка: як накарміць дзяцей, ды каб з жонкай усё было нармальна. Пакуль падпрацоўваю час ад часу, дзе прыйдзецца. Вось (паказвае) на днях прысудзілі новага набыў заручальна (свой стары згубіў, а жонка раззлавацца на мяне і выкінула свой). Адна надзея цяпер на сябра дзятчынства, які нядаўна ўзначаліў фірму і аймае мяне ўзяць падсобным рабочым.

«ЗВЯЗДА»: Любы наймальнік, перакананы, з двух кандыдатаў на месца, адзін з якіх раней судзімы, аддаць перавагу несудзімаму... Як вы стымуюце ці плануеце стымулаваць наймальнікаў?

М. КОХАНАУ: Людзі, якія вярнуліся з месца пазбаўлення волі, не могуць на роўных канкуруваць на рынку працы, бо многія страцілі прафесійныя навыкі і ўменні, некаторыя наогул не маюць спецыяльнасці. Менавіта для іх і прадулжана браіраванне рабочых месцаў.

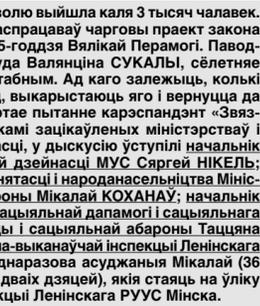
«ЗВЯЗДА»: А калі наймальнік, не звяртаючы ўвагу на «бронь», адмаўляе чалавека, якога вы адправілі?

М. КОХАНАУ: На гэты павіны былі уважлівыя прычыны. У адваротным выпадку наймальніку давядзецца заплаціць штраф ад 20 да 50 базавых велічыняў.

Больш за тое, мы разумеем, што чалавеку, які даўно не працаваў, трэба час, каб адаптавацца ў працоўным калектыве. Таму прапанавалі ў межах мераў, якія прапаноўвалі разам з МУС па п'ятнаццаці рэсацыялізацыі асуджаных, стварыць субсідзіраваныя рабочыя месцы для адаптацыі тэрмінам да шасці месяцаў людзей, якія вярнуліся з месца пазбаўлення волі. Гэта будзе яшчэ адна, пасля бюджэтных пазык на стварэнне працоўных месцаў, стымул для наймальнікаў браць на працу гэтую катэгорыю беспрацоўных. Акрамя таго, летас органы службы занятасці кампенсавалі прафесійную падтрымку чалавеку (больш за 13 мільянаў рублёў) 35 асобаў, якія знаходзіліся ў турме. Згадзіўся, чалавек, які за кратамі атрымаў прафесію, далей па жыцці будзе ляжыць.

С. НИКЕЛЬ: Вось глядзіце, у адносінах той катэгорыі, якая прыйшла з месца пазбаўлення волі, ёсць планаваць бронь. Асуджаным жа да прапуўчых работ ніякіх льготаў не прадулжана: ім давядзецца ўладкоўвацца на працу на роўных са звычайнымі беспрацоўнымі.

Мы лічым, што так быць не павіна. Калі б кожны наймальнік працігнуў руку дапамогі кожнаму такому чалавеку (а такіх вялікі прадпрыемствы як «МАЗ», «МТЗ» маглі

Міхал КІЛБАС.

б працаўладкаваць і больш), то ў многім праблема вырашылася б.

М. КОХАНАУ: Мы не бачым неабходнасці браіраваць дадатковыя месцы для асуджаных да прапуўчых работ. Справа ў тым, што гэтая катэгорыя асуджаных і так мае поўнае права звяртацца ў службу занятасці, дзе ім дапамогуць знайсці месца працы. І, ведаеце, тым, хто жадае працаваць, я правіла, дапамагем. Ёсць жа і іншыя, якія выходзяць да нас толькі дзеля даведкі, а самі і думаць не думаюць працаваць. А вось што тычыцца асобаў, якія вярнуліся з п'ятнаццаці-працоўных прафілактыў, то для іх мы ў бліжэйшы час плануем аднавіць бронь працоўных месцаў.

«ЗВЯЗДА»: Пасля некалькіх гадоў, праведзеных на нарах, самым складаным аказваецца прыкмыканне да жыцця на волі... Асабліва калі родныя ад былога знявольнага адмовіліся, сабры пры сустрачці спаішоцца на другі бок вуліцы, а суседзі робяць выгляд, што першы раз бачаць...

ІГАР: Падтрымка родных значыць вельмі шмат. Мне з імі пацасціла. Але ў турме было дастаткова шмат людзей, у якіх на волі не засталася ні каля ні двара. Ведаю шмат выпадкаў, калі чалавек вярнуўся з турмы няма варот і праз суткі-двое вяртаецца назад. Чаму? Бо яму няма куды ісці, рабіць нічога не ўмее, а есці ж хочацца. Вось і карыстаецца старым вопытам. Таму такіх людзей асабліва трэба падтрымліваць, хоць на першы час даць дад над галавой, магчыма сцэ атрымаць прафесію.

С. НИКЕЛЬ: Людзі, якія, пакуль сядзелі ў турме, страцілі сацыяльны сувязі, патрабуюць асаблівай увагі. Нельга дапусціць, каб яны зноў усталі на звычайны шлях і сталі сацыяльна небеспечнымі. Таму, на мой погляд, у кожным буйным горадзе павінен працаваць цэнтр сацыяльнай адаптацыі. І не ў стурку туры органы ўнутраных спраў, які зараз, а ў сістэме органаў працы і сацыяльнай абароны, пры выкананых. У гэтым цэнтры можа атрымаць часова дад над галавой і, адпаведна, рэгістрацыю па месцы жыхарства, сацыяльную і псіхалагічную дапамогу, магчыма працаўладкавацца і г.д. А пакуль атрымавацца, што ў турме людзі ў пагонах выхоўвалі, выйшаў на волю — таксама. У людзей псіхалагічны бар'ер не мяняецца.

Т. ФЭДАРАВА: Мы лічым, што цэнтры рэсацыялізацыі павіны стварацца на базе калі не органаў ўнутраных спраў, то на базе органаў Міністэрства юстыцыі, як, напрыклад, у Італіі ці Германіі, альбо на базе мясцовых органаў улады пры садзейнічанні іншых зацікаўленых ведамстваў. Але ніяк не ў сістэме органаў працы, занятасці і сацыяльнай абароне.

«ЗВЯЗДА»: Аргументуйце, калі ласка, сваю пазіцыю.

Т. ФЭДАРАВА: Калі ласка, для адзіночкі раёна судзімых пенсінераў і інвалідаў, якія страцілі сацыяльны сувязі, у сістэме органаў працы, занятасці і сацыяльнай абароне ёсць два спецыяльныя дамы-інтэрнаты (у Віцебскай і Мінскай абласцях). Акрамя таго, у некаторых інтэрнатах для састарэлых і інвалідаў створаны спецыяльныя аддзяленні для асобаў, якія вызваліліся з месцаў пазбаўлення волі. Аднак у сувязі з тым, што сярэд гэтай катэгорыі асобаў п'яўная частка схільная да асацыяльна-працоўных прафілактыў, то для іх мы ў бліжэйшы час плануем аднавіць бронь працоўных месцаў.

У цэнтры рэсацыялізацыі, акрамя прадастаўлення даху над галавой, павіны выконвацца функцыі па аднаўленні дакументаў, ажыццяўляцца мерапрыемствы на прафілактычны прапагандаўны, падтрыманні прапагандаў і дысцыпліны, што больш адносіцца да кампэтэнцыі мясцовых органаў улады і органаў ўнутраных спраў.

Як я ўжо казаў, тэрытарыяльныя цэнтры аказваюць сацыяльную, псіхалагічную, юрыдычную і іншыя віды дапамогі грамадзянам, якія ў гэтым маюць патрэбу, у тым ліку асобам, якія вызваліліся з месцаў пазбаўлення волі, а дапамогу ў працаўладкаванні аказваюць органы службы занятасці. Таму, згадзіўся, калі на цэнтры рэсацыялізацыі ўключылі аналагічныя функцыі, то атрымаецца, што мы проста прадулоўваем функцыі органаў працы, занятасці і сацыяльнай абароны, якія ўжо існуюць.

І яшчэ. Большая частка людзей, якія, пакуль сядзелі за кратамі, страцілі сацыяльны сувязі, характарызуецца асацыяльнымі паводзінамі, часта небеспечнымі і для сябе і для навакольных. З такой катэгорыі павіны працаваць спецыялісты, якія маюць права на «сілавую» метады ўздзеяння, а таксама адукацыйны метады самаабаароны. У нас такіх п'яўнамоўстваў няма. Акрамя таго, для работы з асобамі, якія вярнуліся з месцаў пазбаўлення волі, неабходна валодаць спецыяльнымі ведамі і навыкамі ў гэтай вобласці. Такія спецыялісты ёсць у пенітэнцыярнай сістэме

«ЗВЯЗДА»: І нарэшце, ад каго Надзея ДРЫЛА. Фота аўтара.

Таццяна ФЭДАРАВА.

ўсё ж такі залежыць: вернецца чалавек да нармальнага жыцця альбо пойдзе па пратапанай сцяжыніцы?

МІКАЛАЙ: На 80 працэнтаў ад самога чалавека, яго ўнутранага стрыжня, сілы волі. А астатнія 20 працэнтаў залежаць ад абставінаў. А яны, не па чутках ведаю, могуць скласціся па-рознаму. Я спатыкаўся двойчы. Малады быў, гарачы. Ведаеце, калі б мне ў 15 гадоў сказаў, што я траплю за кратаў, я б ніколі не паверыў. Тады я быў упэўнены, што ў мяне ўсё будзе добра. Зараз я ўжо ні ў чым не магу быць упэўнены. Жыццё непрадказальнае.

ІГАР: Усё залежыць ад уласнага жадання. Гэта я зараз разумею, як ніколі. Трэба прыслухоўвацца да блізкіх людзей. Казалі ж мне бацькі, каб не піў, не вадуўся з дрэннымі кампаніямі. Не слухаў. Проста жыў адным днём: як ёсць, так і добра. Вось я трапіў за кратаў у 22 гады. Цяпер у мяне ёсць жонка (распісаліся з ёй у турме), бацькі і браты, якія не адмовіліся ад мяне; на працу бяруць. Ведаеце, пакуль я сядзеў за кратамі тры гады, некаторыя два разы ўмудраліся туды трапіць. Адны ўзлужыліся страцілі ў сабе, другія кажуць: «Навошта працаваць, мне і тут нармальна». Я ж для сябе зрабіў адпаведныя высновы: навошта мне гніць там, перакрэсліваць сваё жыццё, калі можна быць тут, выбіцца ў людзі, весці нармальны лад жыцця. Калі мяне выпусцілі на волю, я сеў у машыну (за мной прыехалі браты) і нават не азірнуўся. Захацеўся вырайсці ўсё, як страшны сон. Там, перад вызваленнем, хлопцы абмяняліся адрасамі, каб пасля сустрацца, выпіць, пасядзець у кампаніі. Я разумею, што да добра гэта не прывядзе.

Т. ФЭДАРАВА: Месцы пазбаўлення волі з'яўляюцца прапуўчымі ўстановамі, адпаведна, работа супрацоўнікаў гэтых устаноў накіраваная, у тым ліку, на выпраўленне заключаных. Калі чалавек там, у выпраўленчым установе, не выпраўляе змяніць сваё жыццё ў лепшы бок, то яго будзе складана выправіць у цэнтры рэсацыялізацыі. Аднак надзея страчваць нельга, нават калі са ста былі знявольненыя выправіцца толькі адзін...

«ЗВЯЗДА»: Ніхто злуч не прыдумай адзіночку і сторацітную вакцыну, каб выправіць чалавека. І ці прыдумана, невядома. Але я цалкам згодная з Таццянай Федаравай: надзея страчваць нельга. Варта спрабаваць, нават калі са ста асуджаных выправіцца толькі адзін... І гэты адзін, ёсць варагоднасць, сваім прыкладам дапаможа вярнуць да нармальнага жыцця многіх іншых.

НАПРЫКАНЦЫ
Работа ідзе, шукаюцца новыя шляхі вырашэння вострых праблем сацыяльнай рэабілітацыі асуджаных. Пра гэта сведчыць, у тым ліку, і сённяшняе дыскусія. Праўда, не ўсё, каму гэта даручана, пакуль што працуе ў асуджанымі на поўную сілу, некаторыя ўсё ніяк не могуць набраць забегу. У прыватнасці, як адзначыў падчас размовы Сяргей Нікель, хацелася б актывізаваць дзейнасць назіральных камісій, якія ёсць у кожным раёне рэспублікі і павіны кантраляваць работу ўсіх асуджаных у акрэсленым накірунку. «Пакуль што большасць з іх існуюць фармальна, і эфектыўнасць іх работы нізкая». Таму спадзяёмся, што пасля выхаду гэтай публікацыі кожная з іх зярэ свой «круглы стол», дзе яшчэ раз, але ўжо на мясцовым узроўні, будуць узнятыя спрэчныя пытанні.

Надзея ДРЫЛА.
Фота аўтара.

МЯСА ЗАМЕЖНАЕ, КАНТРАБАНДНАЕ
Супрацоўнікі Маларыцкага РАУС сумесна з памежнікамі калі в. Высокае затрымалі «Форд». Вадзіцель, грамадзянін Украіны, перавозіў свежамарожанае мяса на суму б млн рублёў.

А ў лесе каля в. Асвая тармазнула аўтамашыну «Ісуду-Трупер», за рулём якой сядзеў бетончык ПМК з Маларыцка. У машыне было таксама свежамарожанае мяса амаль на 10 млн рублёў.

У абодвух выпадках дакументаў на прадукцыю не было, і яе канфіскавалі.

ПЕРАКУЛІЎСЯ
Каля вёскі Пагор'е Івацівіцкага раёна спесар мясцовага сельгаскааператыва не справіўся з трактарам, з'ехаў з моста і перакуліўся ў раку Шчара.

Кіроўца, жыхар вёскі Прыборава, загінуў.

СЫМОН СВІСТУНОВІЧ.
НЕВЫСНОВАЯ ПРАГА ПІЦЬ І КУРЫЦЬ
На Украіне Бреста па вуліцы Прыгранічнай зламаныя літаральна патрушчылі краму. Паламалі дзверы ў падсобку, рабілі сцяну — усё для таго, каб выцягнуць з магазіна спіртныя напоі і цыгареты. Тавару набралі на суму каля тры мільянаў рублёў. За крадзеж затрыманы двое непрацоўчых жыхароў Бреста.

Яна СВЕТАВА.

Усё ж такі залежыць: вернецца чалавек да нармальнага жыцця альбо пойдзе па пратапанай сцяжыніцы?

МІКАЛАЙ: На 80 працэнтаў ад самога чалавека, яго ўнутранага стрыжня, сілы волі. А астатнія 20 працэнтаў залежаць ад абставінаў. А яны, не па чутках ведаю, могуць скласціся па-рознаму. Я спатыкаўся двойчы. Малады быў, гарачы. Ведаеце, калі б мне ў 15 гадоў сказаў, што я траплю за кратаў, я б ніколі не паверыў. Тады я быў упэўнены, што ў мяне ўсё будзе добра. Зараз я ўжо ні ў чым не магу быць упэўнены. Жыццё непрадказальнае.

ІГАР: Усё залежыць ад уласнага жадання. Гэта я зараз разумею, як ніколі. Трэба прыслухоўвацца да блізкіх людзей. Казалі ж мне бацькі, каб не піў, не вадуўся з дрэннымі кампаніямі. Не слухаў. Проста жыў адным днём: як ёсць, так і добра. Вось я трапіў за кратаў у 22 гады. Цяпер у мяне ёсць жонка (распісаліся з ёй у турме), бацькі і браты, якія не адмовіліся ад мяне; на працу бяруць. Ведаеце, пакуль я сядзеў за кратамі тры гады, некаторыя два разы ўмудраліся туды трапіць. Адны ўзлужыліся страцілі ў сабе, другія кажуць: «Навошта працаваць, мне і тут нармальна». Я ж для сябе зрабіў адпаведныя высновы: навошта мне гніць там, перакрэсліваць сваё жыццё, калі можна быць тут, выбіцца ў людзі, весці нармальны лад жыцця. Калі мяне выпусцілі на волю, я сеў у машыну (за мной прыехалі браты) і нават не азірнуўся. Захацеўся вырайсці ўсё, як страшны сон. Там, перад вызваленнем, хлопцы абмяняліся адрасамі, каб пасля сустрацца, выпіць, пасядзець у кампаніі. Я разумею, што да добра гэта не прывядзе.

Т. ФЭДАРАВА: Месцы пазбаўлення волі з'яўляюцца прапуўчымі ўстановамі, адпаведна, работа супрацоўнікаў гэтых устаноў накіраваная, у тым ліку, на выпраўленне заключаных. Калі чалавек там, у выпраўленчым установе, не выпраўляе змяніць сваё жыццё ў лепшы бок, то яго будзе складана выправіць у цэнтры рэсацыялізацыі. Аднак надзея страчваць нельга, нават калі са ста былі знявольненыя выправіцца толькі адзін...

«ЗВЯЗДА»: Ніхто злуч не прыдумай адзіночку і сторацітную вакцыну, каб выправіць чалавека. І ці прыдумана, невядома. Але я цалкам згодная з Таццянай Федаравай: надзея страчваць нельга. Варта спрабаваць, нават калі са ста асуджаных выправіцца толькі адзін... І гэты адзін, ёсць варагоднасць, сваім прыкладам дапаможа вярнуць да нармальнага жыцця многіх іншых.

НАПРЫКАНЦЫ
Работа ідзе, шукаюцца новыя шляхі вырашэння вострых праблем сацыяльнай рэабілітацыі асуджаных. Пра гэта сведчыць, у тым ліку, і сённяшняе дыскусія. Праўда, не ўсё, каму гэта даручана, пакуль што працуе ў асуджанымі на поўную сілу, некаторыя ўсё ніяк не могуць набраць забегу. У прыватнасці, як адзначыў падчас размовы Сяргей Нікель, хацелася б актывізаваць дзейнасць назіральных камісій, якія ёсць у кожным раёне рэспублікі і павіны кантраляваць работу ўсіх асуджаных у акрэсленым накірунку. «Пакуль што большасць з іх існуюць фармальна, і эфектыўнасць іх работы нізкая». Таму спадзяёмся, што пасля выхаду гэтай публікацыі кожная з іх зярэ свой «круглы стол», дзе яшчэ раз, але ўжо на мясцовым узроўні, будуць узнятыя спрэчныя пытанні.

Надзея ДРЫЛА.
Фота аўтара.

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «ТЕХНОБАНК»!
Настоящим извещаем о проведении внеочередного Общего собрания акционеров ОАО «Технобанк» в **очной форме**.

Дата проведения: **11 мая 2010 года**.
Место проведения (адрес): г. Минск, ул. Кропоткина, 44, ОАО «Технобанк», 2 этаж.

Регистрация участников общества для участия в собрании: с **10.00 до 11.00** по месту проведения собрания.
Время проведения заседания: с **11.00 до 13.00**.

Повестка дня Общего собрания акционеров:
1. О реорганизации ОАО «Технобанк».
2. О выкупе ОАО «Технобанк» акций собственного выпуска по требованию акционеров ОАО «Технобанк».
3. О предоставлении безвозмездной (спонсорской) помощи.

Для регистрации с собой необходимо иметь: **паспорт (для физических лиц), документ, подтверждающий полномочия руководителя, и печать (для юридических лиц)!!!**

Для получения дополнительной информации обращаться в ОАО «Технобанк» по адресу: г. Минск, ул. Кропоткина, 44, телефон (017) 237 43 80.

Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности № 11 от 27.10.2006 г., УНП 100706562.

Считать недействительным страховой полис серии АЖ № 8875508 СООО «Белкомстрах» обязательного страхования гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории РБ.

КРМЭШ **адызел рэкламы**
Рекламы для аплат: а/р 30 1229270016 у ААТ «Белкомстрах» г. Мінск, вяс 739 уні 500155376
287 17 79
№ 8 (633)

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

- ПРАДАЕЦЦА**
□ Дом з г/пабудовамі, 13 км ад чыгуначнага Мінск — Баранавічы, маецца прыродны газ.
Тэл. 8 029 920 82 29.
□ Дом 108 кв. м у Бягомлі з камунікацыямі, г/пабудовамі, гаражом, лазняй, побач лес.
Тэл. 8 029 959 08 67.
□ Зямельны ўчастак 16 сотак у пас. Ратамка (10 км ад МКАД), катэджныя забудовы.
Цана \$39 тыс., торг.
Тэл. 8 029 145 11 97.
□ Дом у г. Крычаве, 200 кв. м.
Тэл.

«ТЫТУЛ ТРЭБА АПРАЎДАВАЦЬ!»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) Першая Віце-міс і ўладальніцай 20 мільёнаў рублёў журы назвала Ганну Кіндрук з Пінска, якая папярэдня заваявала таксама тытул «Міс Топ-мадэль», а званне «Другая Віце-міс» прыз у 10 мільёнаў рублёў атрымала галанджанка Анастасія Харланава. Пра ўражанні ад конкурсу, найбліжэйшыя планы і аддаленыя перспектывы ўсе тры прызёркі расказалі журналістам ужо на наступны дзень. Хоць дзвучылі і прызыліся, што «дадому», у гасцінцы, пасля ўрачыстага банкету трапілі а трыці гадзіне ночы, але выглядалі свежымі і адпачыўшымі, шчыра ўсмехаліся і не ігнаравалі нават «няёмкія» пытанні.

«На такія праекты трэба браць валізку не толькі з вопраткай, але і з удачай!»

Ціперашняя «Міс Беларусь», 22-гадовая Людміла Якімовіч — студэнтка 5 курса Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта правазнаўства, якой засталася зусім нямнога часу да атрымання дыплома па спецыяльнасці «юрдычная псіхалогія». Дзвучына практычна адпавядае ідэальным мадэльным стандартам — рост 172 см, параметры 83-59-89 — і, тым не менш, сцвярджае, што раней нават і ўявіць сябе не магла на вельмі дэталёва: «Мне здавалася, што каралева прыгажосці павінна быць нашатай вышэйшай, зграбнай, тонкай... Олі Хіжынкавай, калі яна выйшла апраць на мяне карону, здаецца, нават прысеці трохі прыйшлося. Я па праўдзе не ўяўляла, што стану пераможцай — вакол столькі прыгожых дзвучат! Асабіста ў мяне было некалькі фаварытаў, хто мог бы атрымаць галоўны тытул. Таму, калі назвалі маё імя, былі дваістыя пануцы — з аднаго боку, перадавальная радасць і шчасце, а з другога, было крыху нёмка перад іншымі дзвучатамі».

— Гэта быў проста кастынг — гады з 4 таму прыйшла на адбор «Супермадэль свету» ў Беларусь. Запрасілі ў паўфінал, але далей я не прайшла. Як бацьчы, я зусім не прафесіянал у падобнай справе — проста так атрымалася. Відаць, на падобныя праекты трэба браць з сабой валізку не толькі з адзеннем, але і з удачай! (Смяецца). Хоць з самага пачатку праекту, заўважу, да нас усіх ставіліся, як да каралеў.

— Што для вас падалася самым цяжкім падчас усяго праекту? — Напэўна, пераадолець хвалеванне. Часам не спраўлялася — напрыклад, на фінале трэба было прадэфіліраваць у кароне, але я на эмоцыях усё пераблытала і адразу пайшла на першы план, да гледачоў.

— А фізічныя выпрабаванні, трэнеры і складанасць не выклікалі? — Не. Я спартсменка ў мінулым было некалькі фаварытаў, хто мог бы атрымаць галоўны тытул. Таму, калі назвалі маё імя, былі дваістыя пануцы — з аднаго боку, перадавальная радасць і шчасце, а з другога, было крыху нёмка перад іншымі дзвучатамі».

— Людміла, вы, здаецца, удзельнічалі ў конкурсах прыгажосці і раней? — Людміла, вы, здаецца, удзельнічалі ў конкурсах прыгажосці і раней?

— займаўся плаваннем дастаткова сур'ёзна, выканала першы разрад, але потым пераклучылася на вучобу і далей у спорт не пайшла.

— Ці давала вам нейкія карысныя парадкі папярэдняга «Міс Беларусь»? Вольга Хіжынкава? — Я задавала ёй дастаткова многа пытанняў — не толькі нават пра праект, колькі ўвогуле пра жыццё ў статусе «Міс Беларусь». Вольга прыемны, лёгкі ў стасунках чалавек, таму было цікава паслухаць, як гэта — прадстаўляць сваю краіну на іншых прэстыжных конкурсах. Нейкіх канкрэтных парадаў яна не давала — павіншвала і пажадала ўдачы, сказала, што галоўнае ў любых абставінах заставацца самай сабой. Я ўжо ўяўляю, што тытул «Міс Беларусь» — гэта вялікая адказнасць, і трэба прыкладаць максімум намаганняў, каб апраўдаць ускладзены

Мне таксама запомнілася, як арганізатары, тэлеканал АНТ зрабілі нам падарунак на 8 сакавіка, — узгадавае Аня Кіндрук, — гэта быў хоць і вольны ад заняткаў, але вельмі насычаны падзеямі дзень — і спартыўныя мерапрыемствы, і паход у тэатр, і міні-шопінг.

Усім канкурсанткам стылісты раілі адрываць валасы, мець уласныя пазночкі, звесці татуіроўкі. А як папрацавалі над вашай знешнасцю?

Хіба што з дапамогай адценкавага бальзаму зрабілі крыху цяжэйшыя валасы, — канстатвала «Міс Беларусь» відавочны змяненні, — а так, мне здаецца, нічога асаблівага не рабілі, толькі ўзмацнілі тое натуральнае, што ёсць.

На экране мы бачылі толькі самыя прыгожыя і ўрачыстыя моманты — дэфіле, узнагароджанне, кветкі ды ўсмешкі. Але ж былі ў кожнай з вас і кур'ёзныя выпадкі, якія не трапілі ў кадры?

Памятаю, калі на адным з шоу прысутнічаў Сяргей Звераў, мне

вельмі хацелася з ім сфатаграфавана. Улучыла хвілінку, падбегла — тут якраз мноства фатографуў, мы прымаем прыгожую позу... І тут я разумею, што майго фотаапарату срод усіх гэтых камер няма — і ў кожную прасіць здымаць? — са смехам узгадава Людміла Якімовіч. — А яшчэ, натуральна, на дэфіле ў вярчэрні сукенках, як мы не стараліся, але часам наступалі на доўгія падола.

Са мной быў выпадак на паўфінальным шоу, калі мы паказвалі ювельнічную калекцыю. За пяць хвілін да выхаду не атрымалася надзець завушніцы, я засмуцілася, раслакалася, — прызылася Насця Харланава, — усё пачалі мяне суцяшаць, каб не расцялася касметыка... У выніку так і пайшла без завушніц.

А яшчэ ўсе тры прызёркі крыху збытанжана прызыліся, што прысутнасць у зале першых асобаў таксама давала канкурсанткам адказнасці і хвалевання: «Калі мы пачулі, што на шоу прысутнічае Прэзідэнт, то ва ўсе вочы глядзелі на яго, як ён сочыць за шоу, таму час ад часу забываліся глядзець у камеру».

Ці задумваліся вы ўжо, на што патраціце грашовы прыз ад арганізатараў?

Не, — адмоўна круціць галавой «Міс Беларусь-2010». На недзвер журналістаў Людміла тлумачыць: — Я вельмі прыземлены чалавек, які баіцца спудзіць удачу, і не люблю меркаваць загалды аб тым, чаго яшчэ няма — воль кабі будучы ў руках гэтыя 50 мільёнаў, тады пачну разважаць, куды іх лепш выдаткаваць.

«Сапраўдныя пачуцці вытрымаюць выпрабаванне часам»

...Неўзабаве, вытрымаўшы першую хвалю шматлікіх здымак, інтэрв'ю і прэс-канферэнцыяў, дзвучыце раз'юдацца па родных гарадах. Ці не застануць раз'юдацца пераход з балю назад на «карабель», у звычайнае жыццё?

Пакуль што, думаю, нічога асаблівага не зменіцца ў паўсядзённым жыцці, — мяркуе першая віце-міс Ганна Кіндрук, — калі не лічыць таго, што ў першы месяц будзе шмат сустрэч з сябрамі, віншаванняў ад знаёмых, ад кіраўніцтва горада. Але найперша мы вернемся дадому на вучобу — напрыклад, я заканчаю ў Пінску каледж.

І мяне, калі шчыра, хочацца хутчэй вярнуцца дадому, каб паспець падрыхтавацца да сесіі, мы ўсё ж вельмі многа прануцілі, — падтрымлівае сяброўку другая віце-міс Анастасія Харланава. — Хвалююся, каб усё навяртаць

— у мяне тэхнічная спецыяльнасць, інжынер-тэхнолаг, і наўрад ці педгадучы дадуць нейкія патурніры. Ды мне і самай вучоба ў Гомельскім тэхнічным ўніверсітэце падабаецца, усё прадметы цікавыя...

Людміла Якімовіч родны горад з любоўю называе «маленькім Парыжам». «Калі прапаноўце перабрацца ў Мінск, пагодзіцеся?» — цікавіма мя. — «Я пакуль што нават не задумвалася на гэту тэму», — шчыра адказвае дзвучына.

Пра асабістае жыццё прыгажуні расказваюць прэсе не вельмі ахвотна. «Міс Беларусь-2010» Людміла Якімовіч пацвярджае толькі, што яе сэрца занятае, у Гродна яе чакае каханы чалавек Сяргей. Уласна, ён ды старэйшы брат найбольш падтрымлівае яе цягам усяго конкурсу. Дзвучыну не засмуцае ўмова кантракту з Нацыянальнай школай прыгажосці, паводле якой «Міс Беларусь» 2 гады нельга вытаскава даваць канкурсанткам адказнасці і хвалевання: «Калі мы пачулі, што на шоу прысутнічае Прэзідэнт, то ва ўсе вочы глядзелі на яго, як ён сочыць за шоу, таму час ад часу забываліся глядзець у камеру».

А вось у «Першай Віце-Міс Беларусь-2010» Ганна Кіндрук з малядым чалавечкам выйшла кур'ёзна гісторыя. Пінская прыгажуня ўжо удзельнічала ў Нацыянальным конкурсе прыгажосці 2 гады таму і нават дайшла да паўфіналу, я... раптам пакінула праект. На гэтым настала яе халодца. «Мы думалі, што можна будзе з'ехаць проста так — увечары прыехаць, забраў мяне з гасцінцы, і ўсё, але давялося ўладжваць столькі пытанняў з арганізатарамі... Але я і сама адчуваю тады сябе не зусім камфортна — то скардзілася, то старталася, — нібыта апраўдваецца Аня, — напэўна, прадчуваецца, што удача ўсімхнеца ў наступны раз?».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК. Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Мгаріліў, Гомель, Гродна, Брэст. Columns: Усход, Запад, Даўжыня дня.

Weather forecast section titled 'НАДВОР'Е на зяўтра' with icons for different weather conditions and temperature ranges for various regions.

Table with weather forecasts for different regions: ВАРШАВА, КІЕВ, РЫГА, ВІЛЬНЮС, МАСКВА, С-ПЕЦЬРБУРГ. Columns: Temperature ranges.

1762 год — на сродкі М.К. Агінскага пачалося будаўніцтва канала, які злучыў басейны ракі Нёмана і Дняпра. Канал адкрыў магчымасці для экспарту лесу і іншых тавараў праз балтыйскія порты, таму яго будаўніцтва было падтрымана Варшаўскім сеймам у 1768 годзе, які паставіў падарыць М.К. Агінскаму мястэчка Лагішын і вёску Мышкаўцы з прылеглай землямі і дазволіў з пачаткам сплаву браць млыт «па 8 злотых з звыслаці ад кола». У 1775 годзе севім абвясціў пра пачатак сплаву, але канал не быў цалкам добраўпарадкаваны. Суднаходным ён стаў у 1804 годзе.

1626 год — індзейцы прадалі галандскім каланістам востраў Манхэтэн за рыззэ на суму 60 гульдэнаў. На гэтым месцы будзе пабудаваны Нью-Ёрк.

«Каб пабязцаць памылка, трэба набірацца вопыту; каб набірацца вопыту, трэба рабіць памылкі.» Лоўрэнс Дж. Пітэр.

Віншаванні з 80-годдзем Аляксандру Фёдаруіну МАЛАХАВУ. Жадаем толькі ясных дзён у жыцці, добрага здароўя і бадзёрага настрою. Э.І. ХІТРЫКАВА, г. Новалукомль.

ДОБРА, ШТО ЗНАЙШЛИ ЦЯПЕР... На будоўлі акавапарка ў Пружаннах (аб'ект знаходзіцца побач з дзейнай лявовай арэнай) эскаватар зачэпіў падазроны прадмет. Ім аказалася авіяцыйная бомба часоў вайны. Сябры абшэдзілі небяспечную знаходку. У гэты ж дзень у Слабодцы, побач з Пружанамі, работнік камунальнай гаспадаркі знайшоў неразарваны артылерыйскі снарад у каналізацыйным калодзежы. Снарад таксама прылягаў у зямлі больш за 65 гадоў. Яна СВЕТАВА.

ШАШКІ Пад рэдакцыйнай майстра спорта Мікалая ГРУШЭУСКАГА

ДАВОЛІ КАЛАРЫТНА ГУЛЬНЯ Яе дэманструе майстар ФМЖД мінчанін Віктар Шульга ў сваім аўтарскім конкурсе-10/14:

Chess puzzle section with a chessboard diagram and numbered pieces. Includes text: «Згуляў два ачкі і чэмпіён краіны барысаўскі БАТЭ. Згуляўшы ў Віцебску з аднайменным клубам унічыю, барысаўчане не змаглі павялічыць свой адряд ад супернікаў у турнірнай тэблліцы. Яшчэ адзін нічыіны вынік клуба сведчыць, што сёлетня да атакуючых дзвюх чэмпіёна ёсць пытанні.»

РАШЭННІ Алі ласка, правярце свае рашэнні ранейшым заданню. Аўтарскі-10/12 (В. Шульга): g2, c3, c7 (b6) cd2, b4, e3, c5, g7 (b6) h8 (c5) c3 (b2) b4, c3x. Мемарыял Станоўскага: № 1 (П. Шклюдэй). ed2, g7, b2, d8, h4, a7 (b6) g5, f2x. Бліц-5/3: 9. ab2 10. de3 11. cb2 12. bd4 13. gf4 14. h:a3x. Мемарыял Станоўскага (Жодзіна) паведаміў на электроннай пошце, што бліц-10/9 (В. Шульга, М. Грушэўскі) паўтарыа мініяцюру Г. Андрэева з Латвіі («Жодзінскія навіны» за 03.11.2007 г.).

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адкажэнне за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вывадацтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 2200213, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выхадзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 2116. Нумар падпісанні ў 19.30. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Пень адзін, а дрэў многа?

ПАТЭЛЕФАНАВАУ старшыня Ляхавіцкага райсавета Яўген Юрлевіч папрасіў, каб «Звезда» дапамагла разабрацца ў канфлікце, які ўзнік паміж СВК «Кастрычнік» і Ганцавіцкай міжрайінспекцыяй аховы жывёльнага і расліннага свету. Афіцыйна сутнасць праблемы заключаецца ў тым, што «ў лютым-сакавіку гэтага года работнікі СВК «Ордана Знак Пашаны «Кастрычнік» па ўказе старшыні, не маючы лесарубнага білета, незаконна высеклі на землях сельгаскарыстання 805 дрэў розных парод агульным аб'ёмам 68 м³, чым нанеслі шкоду ў памеры 1045 базавых велічынь».

Сітуацыя, быццам бы, ясная. Сельгаскааператыву не ўзяў білет на высечку дрэў, а гэта значыць, што парушае заканадаўства. Але мяне найперш зацікавіла: адкуль узялося спяваць дрэў, бо на тэрыторыі СВК лесу няма, а тут аж 805 дрэў, з якіх 498 клёнаў, 85 вязаў, 70 дубоў...

Выехаў у Ляхавіцкі раён, каб на свае вочы убачыць тую высечку. Аказалася, што гаспадарка ачыціла паласу ўздоўж чыгуны Баранавічы — Случ: дрэвы нахіліліся ў бок поля ды і разрасліся на зямлі сельгаскааператыва.

Мы навілі тут парадак, бо людзі ў гэтых пасадах пачалі кідаць смецце, — растлумачыў скарэй гаспадаркі Васіль Чубаў.

Але ж існуе закон... Ніхто не аспрэчвае, што была дапушчана памылка — не ўзялі ў лігасце білет на высечку дрэў, але давайце паглядзім на сітуацыю аб'ектыўна. Раціннае выкананне сельскага Савета на вырубку было. І білет нам лігасца даў бы без праблем. Простая фармальнасць, і гэта неабходна было ўлічыць. А тут за шкоду, нанесеную прыродзе, налічылі 36 млн рублёў — гэта без штрафаў, а кошт сплаванай драўніны ацэнены ў 19 тыс. рублёў.

Калі я пайшоў на месцы, дзе былі высечаныя дрэвы ды кусты і пазнаёміўся з адпаведнымі дакументамі, то прыйшоў да высновы, што рашэнне, прынятае міжрайінспекцыяй, выклікае пытанні. Давайце паглядзім, за што можна аштрафаваць (паставіць Пленуму Варшаўскага Суда Рэспублікі Беларусь ад 18.12.2003 г., №13): «Пад незаконнай парубкай дрэў і хмызнякоў, якая вядзе да адкажэння па артыкуле 277 КК, неабходна разумець: Дзвюхмі, накіраваныя на высечку, пільванне, а таксама пашкоджанне да ступені спынення іх росту, без дазваляльных дакументаў ці хоць і з дазваляльным дакументам, але выдзеленым з парушэннем устаноўленага парадку, як і за высечку, якая праводзіцца не на

адведзеным участку, звыш устаноўленай колькасці, не тых парод, якія ўказаны ў дазваляльным дакуменце, да і пасля ўказаных тэрмінаў, учыненыя ў лісах першай групы». Тут усё ясна, а далей напісана наступнае: «Не з'яўляюцца прадметам незаконнай высечкі дрэвы і хмызнякі, якія растуць на землях гаспадарчага прызначэння (за выключэннем лесаахоўных пасадак), на прысядзінных, дачных, садовых участках».

Даказана, што расчысчаныя ўчастак з'яўляецца «зямлёй сельгаскааператыва» — гэта па-першае, а па-другое — патрабаваць правесці падлік спілаваных дрэў па пнях, а не галінах. Цалкам пазбегнуць штрафа, можа, і не ўдасца, але зменшыць у разы магчымасць ёсць. Гэта вырашыць суд.

З аховы расліннага свету ёсць пэўныя праблемы. Калі нехта дужа зацікавілены на тэрыторыі раёна спяваць нейкія там дрэвы, то пры жаданні зрабіць гэта можна. Воль саводчыбе дуб, а затым знік, і ніхто не ведае, на якой мэтабелай фабрыцы ён апынуўся. Ды і каб спяваць дрэва (як гаварылася вышэй), трэба рашэнне выкананка мясцовага савета ды білет-дазвол з лігасца. А раёнскай інспекцыяй навакольнага асяроддзя тут выступае статыстам.

Мы зразумеем, мы не Дзяржаўна інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, якая мае шырокія паўнамоцтвы. Наша арганізацыя прызначана да раёна, мясцовай улады, — патлумачыў нейкі начальнік адной раёнскай інспекцыі. І яно так. У 16 км ад Баранавіч са старай аўтамагістраляй ёсць наварот на Крошын. Паўтары кіламетра дарогі абалі абсаджана таполямі. Раней дарогі раслі ў два рады, але іх пахінулі пачалі спяваць — па некалькі дрэў, а затым дзвюхмі. На адным баку дарогі я налічыў 36 свежаспілаваных пнёў. Дрэвы абсалютна здаровыя, і я ведаю, якая арганізацыя тых таполі валіла. Але ці мела яна дазвол ад мясцовага лігасца на валку, то мне ўстанавіць не ўдалося. У Баранавічкім лігасце нічога толкам растлумачыць не маглі. Маюльці, паталефанавалі пазней, а затым ніхто не падумаў трыбуку. Давялося пазваніць у Слонімскаю міжрайінспекцыю, бо менавіта яна сочыць за фаўнай і флорай у Баранавічкім раёне. Няхай іх супрацоўнікі разабраюцца. Але ў любым выпадку варта пачаць па закон... Сымон Свістуновіч, Ляхавіцкі раён.

Памінальны дзень

На працягу першага года пасля смерці сваякі ў ўсіх наступных гадоў на могілкі лепш хадзіць па суботах (акрамя 9-га і 40-га дзён пасля смерці, а таксама дня шанавання продкаў — Радаўніцы, якая заўсёды выпадае на аўторак).

Варта ведаць і вучыць гэтым дзядзям: якой дарогай вы прыходзіце на могілкі, такой і называе вяртаецца. На працягу трох гадоў адзначалі дзень нараджэння памералага і дзень яго смерці. Пасля заканчэння гэтага тэрміну адзначалі толькі дзень смерці і ўсе гадавыя царкоўныя свята памінання продкаў.

Мы прывядзем самыя распаўсюджаныя памінальныя дні, якія былі зафіксаваныя ў розныя часы на тэрыторыі Беларусі (даты адпавядаюць праваслаўнаму календару): • Дзедава пятніца, Дзедова субота — пятніца і субота на 10-м тыдні перад Вялікаднем; • Дзедова пятніца, субота, Місядзёны, Мясаспусны Дзяды — пятніца і субота на 9-м тыдні перад Вялікаднем; • Грамнічаны Дзяды — пятніца і субота напярэдадні Грамніц, або Стрэнчання (15 лютага); • Бацькоўская субота — субота на 6-м тыдні перад Вялікаднем; • Бацькоўская субота — субота на 5-м тыдні перад Вялікаднем; • Бацькоўская субота — субота на 4-м тыдні перад Вялікаднем; • Радаўніца — аўторак на 2-м тыдні пасля Вялікадня; • Траецкая субота — субота на 7-м тыдні пасля Вялікадня; • Яблычны Спас — 19 жніўня (дзень памінання памёрлых дзядзям); • Спасоўскія Дзяды — пятніца і субота перад Успеннем Багародзіцы (28 жніўня); • Восеньскія Дзяды — субота на 3-м тыдні пасля Паркравы (14 кастрычніка); • Змітраўскія Дзяды — субота напярэдадні 8 лістапада (дзень ушанавання святога Дамітрыя Салунскага); • Міхайлаўскія Дзяды — субота напярэдадні 21 лістапада (дзень ушанавання архістрафіта Міхайла); • Піліпаўскія Дзяды — пятніца і субота напярэдадні Каляднага паста (пачатак — 28 лістапада). Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Уважнемся! Садзялягачнае апгантане: — Ваша любімае месца адначыну? — Салата аліўе.

Некалькі тыдняў таму падчас эксперыменту на адронным калаідары пучок цяжкіх часціцнак выпадкова выявіўся і паляцеў у заходнім кірунку.

Дзвюхмі пазваніць у Слонімскаю міжрайінспекцыю, бо менавіта яна сочыць за фаўнай і флорай у Баранавічкім раёне. Няхай іх супрацоўнікі разабраюцца. Але ў любым выпадку варта пачаць па закон... Сымон Свістуновіч, Ляхавіцкі раён.

Футбол

Лідары губляюць ачкі БАТЭ згуляў унічыю, а «Дынама» некачана прайграла.

Сёмы тур чэмпіянату краіны, які праходзіў у выхадны, прынес некалькі нечаканых вынікаў.

Найперш сталічнае «Дынама» расчаравала сваіх прыліхнікаў прайгрышам у Магілёве. На працягу ўсяго матчу захоўвалася нічыя, нягледзячы на тое, што «Днепр» выглядаў мацнейшым, і толькі на чацвёртай дадатковай хвіліне Максім Карповіч прынес гаспадарам заслужаную перамогу. Гэта другі прайгрыш сталічнага клуба ў чэмпіянаце. Вельмі небяспечны, дарэчы, да Сяргея Гурэнькі, улічваючы той факт, што май — звычайны час аргывінікаў упадальніка клуба Юрыя Чыжа і змену ў трэнерскім мошціку.

Згуляў два ачкі і чэмпіён краіны барысаўскі БАТЭ. Згуляўшы ў Віцебску з аднайменным клубам унічыю, барысаўчане не змаглі павялічыць свой адряд ад супернікаў у турнірнай тэблліцы. Яшчэ адзін нічыіны вынік клуба сведчыць, што сёлетня да атакуючых дзвюх чэмпіёна ёсць пытанні.

Яшчэ два нічыіны вынікі зафіксаваны ў туры. «Нёман», якому нарэшце ўдалося прадэманстраваць наўнаўнасць атакуючай лініі і забіць два мячы, выйграе не здолеў. Прайграючы 0:2, «Белшына» здолела лік зраўняць і застацца ў турнірнай тэблліцы на другой пазіцыі. У Наваполацку «Нафтан» унічыю 1:1 згуляў з жодзінскім «Тарпеда». А вось брэсцкае «Дынама» выйграла, хоць дзіўнага ў гэтым нічога няма — супернікам было малядаў «Партызан», каманда, якая ў сёлетнім чэмпіянаце прайграла пакуль усім. «Шахцёр», які ў апошніх турах ніяк не мог выйграць, нарэшце зарабіў тры ачкі. Салігорчан удалося перайграць у Мінску аднайменны клуб, які сёлета ліха стартваў (нічыя з БАТЭ і выйгрыш у сталічнага «Дынама»), але ў апошніх двух турах цягнуў паражэнні.

Алена КРАВЕЦ.

Футбол

Лідары губляюць ачкі БАТЭ згуляў унічыю, а «Дынама» некачана прайграла.

Сёмы тур чэмпіянату краіны, які праходзіў у выхадны, прынес некалькі нечаканых вынікаў.

Найперш сталічнае «Дынама» расчаравала сваіх прыліхнікаў прайгрышам у Магілёве. На працягу ўсяго матчу захоўвалася нічыя, нягледзячы на тое, што «Днепр» выглядаў мацнейшым, і толькі на чацвёртай дадатковай хвіліне Максім Карповіч прынес гаспадарам заслужаную перамогу. Гэта другі прайгрыш сталічнага клуба ў чэмпіянаце. Вельмі небяспечны, дарэчы, да Сяргея Гурэнькі, улічваючы той факт, што май — звычайны час аргывінікаў упадальніка клуба Юрыя Чыжа і змену ў трэнерскім мошціку.

Згуляў два ачкі і чэмпіён краіны барысаўскі БАТЭ. Згуляўшы ў Віцебску з аднайменным клубам унічыю, барысаўчане не змаглі павялічыць свой адряд ад супернікаў у турнірнай тэблліцы. Яшчэ адзін нічыіны вынік клуба сведчыць, што сёлетня да атакуючых дзвюх чэмпіёна ёсць пытанні.

Яшчэ два нічыіны вынікі зафіксаваны ў туры. «Нёман», якому нарэшце ўдалося прадэманстраваць наўнаўнасць атакуючай лініі і забіць два мячы, выйграе не здолеў. Прайграючы 0:2, «Белшына» здолела лік зраўняць і застацца ў турнірнай тэблліцы на другой пазіцыі. У Наваполацку «Нафтан» унічыю 1:1 згуляў з жодзінскім «Тарпеда». А вось брэсцкае «Дынама» выйграла, хоць дзіўнага ў гэтым нічога няма — супернікам было малядаў «Партызан», каманда, якая ў сёлетнім чэмпіянаце прайграла пакуль усім. «Шахц